KAIKKIEN MAIDEN PROLETAARIT, YHTYKÄÄ!

Финская газета „ПУНАЙНЕН КАРЬЯЛА"

PUNAINEN KARJALA

NKP(b):n Karjalan AK:n ja KASSR:n TpKK:n lehti 17:s vuosikerta ★ Jokapäiväinen sanomalehti — Hinta 10 kop. 1/1 vk. 30:—, 1/2 vk. 15:—, 1/4 vk. 7:50

N:o 254. V. 1937 — Kuusipäivän 4:s päivä — Tiistaina joulukuun 28 p:nä

Kaksikymmentä vuotta Sovetti-Ukrainaa

Joulukuun 26 päivänä Sovetti-Ukraina juhli kaksikymmenvuotispäiväänsä. Se otti sen vastaan ilolla ja ylpeydellä, kuten vapaa, voimakas sosialistinen respublikka, otti vastaan suuren Sosialististen Sovettirespublikkojen Liiton eroittamattomana, elimellisenä osana.

Kaksikymmentä vuotta sitten, marraskuussa 1917, toveri Stalin VKP(b):n KK:n nimessä ehdotti Kievin, Harkovin, Odessan, Jekaterinoslavin bolshevikeille viipymättä kutsumaan koolle Ukrainassa työläisten, sotilaiden ja talonpoikain deputaattien edustajakokouksen. Tämä edustajakokous julisti Ukrainan Sovettirespublikaksi.

Sovetti-Ukrainan kaksikymmenvuotispäivä on koko Sovettiliiton juhla. Yhdessä koko sovettimaan kanssa USSR:n työtätekevät tulivat joulukuun 12 päivänä SSSR:n Korkeimman Sovetin historiallisiin vaaleihin. Yli 17 miljonaa — 97,8 prosenttia USSR:n kansalaisista, joilla on äänioikeus, osallistui vaaleihin. 99 prosenttia niistä antoivat äänensä kommunistien ja puolueettomien stalinilaiselle blokille. Ukrainan kansa äänesti sosialismin puolesta, Leninin-Stalinin puolueen puolesta, veljellisten sovettirespublikkojen suuren Liiton murtumattomuuden puolesta, sovettikansojen järkkymättömän ystävyyden puolesta, heidän yhtenäisyytensä puolesta.

Vuosisatoja kärsi Ukraina ulkomaisten valloittajien ikeen alla. Puolalaiset paanit ja Turkin sultaanit kuristivat Ukrainan kansaa. Sitä sorti Venäjän tsarismi. "Kotimainen" ja vierasmainen porvaristo muutti Ukrainaa siirtomaaksi, vainosi Ukrainan kansan kieltä, sen kulttuuria. Tsaarin ministeri Valujev sanoi: "Ukrainaa ei ole, ei ole ollut, eikä tule olemaan". Vuosisatoja Ukrainan kansa taisteli orjuuttajiaan vastaan. Mahtavat talonpoikaiskapinat tärisyttivät maata. Mutta ne alinomaan päättyivät tappioilla, ja ukrainalaiset pohatat, ukrainalainen aatelisto kavalsivat kansaa ja kauppasivat maata.

Vasta proletariaatin historialliselle näyttämölle ilmestymisen yhteydessä Ukrainan työtätekevien taistelu astui vankalle perustalle. Bolshevikit taistelussa kaikenkarvaisia porvarillisia natsionalisteja vastaan yhdistivät ja tiivistivät Ukrainan proletariaatin ja veivät sen yhdessä kaikkiin kansallisuuksiin kuuluvien työläisten kanssa, liitossa työtätekevän talonpoikaiston kanssa päättävään ja leppymättömään taisteluun kapitalisteja ja kartanonherroja vastaan.

Suuri Lokakuun sosialistinen revolutsio murskasi tsaristisen Venäjän sorrettujen kansojen vuosisataisen orjuutuksen kahleet. Leninin-Stalinin puolueen johdolla, eroittamattomassa liitossa koko maan työläisten ja talonpoikain kanssa Ukrainan kansa karkoitti maastaan kaikki sortajat, kaikki valloittajat, kaikki kavaltajat.

Sovettiliiton mahtavassa tähtisikermässä kirkkaana tähtenä loistaa vapaa Sovetti-Ukraina. Se on tullut etumaiseksi teollisuusrespublikaksi.

Europan kaikkein mahtavin vesivoima-sähköasema on Ukrainan keskuksessa — Dnjeprillä. Se antaa voiman teollisuusjättiläisille. Sovetti-Ukraina tuottaa traktoreita ja kombaineja, monimutkaisia maatalouskoneita. Sillä on ilmailu- ja kemiallinen teollisuus.

Kukoistavat paaneista ja kulakeista vapautetut Sovetti-Ukrainan kolhoosien pellot. Vaurastuvat Ukrainan kaupungit ja kylät. Kehittyy Ukrainan sosialistinen kulttuuri. Vapaasti kaikuu ihana ukrainan kieli monilukuisissa kouluissa, yliopistoissa ja instituuteissa, tiedeakatemiassa, joissa opiskelevat ja joissa opetetaan Ukrainan työläisten ja talonpoikain poikia ja tyttäriä.

Aurinkoisen sovettitaivaan alla ovat voimakkaina lähteinä alkaneet pulputa Ukrainan kansan kyvyt ja talantit. Ukrainassa, kaivospojoikassa Irminossa, syntyi mainio stahanovilainen liike. Viljavalla Ukrainan maalla ensimmäisenä nosti viisisataisikkojen lipun Maria Demtshenko. USSR:n teräksisillä teillä ensimmäisenä ohjasi veturiansa suurilla nopeuksilla veturinkuljettaja Petr Krivonos. Sosialististen martenuunien ääressä ensimmäisenä saavutti rekordin mariupolilainen teräsvaluri Makar Mazai.

Onnellisesti, vapaasti ja iloisesti elää Sovetti-Ukraina Stalinilaisen Konstitutsion auringon alla.

Mutta sen rajojen toisella puolella, Zbrutshin takana, on puolalaisten fasistien raatelema Länsi-Ukraina. Se näkee nälkää puolalaisten paanien orjuudessa. Se raakalaistuu pimeydessä. Puolalaiset valloittajat ryöstävät ukrainalaista talonpoikaistoa, tekevät pilkkaa siitä, säälimättömästi vainoavat ukrainan kieltä, ukrainalaista kulttuuria. Miltei kaikki ukrainalaiset koulut on suljettu. Ukrainalaisen nuorison parhain osa nääntyy vankiloissa ja keskitysleireillä.

Ukrainan kansan sukupuuttoon tappaminen — kas siinä on päämäärä, minkä ovat avoimesti asettaneet itselleen puolalaiset valloittajat. Ja toivossa, lämpimällä rakkaudella kääntävät Länsi-Ukrainan talonpojat katseensa sovettiveljiensä puoleen, Sovettiliiton puoleen.

Mahtavana etuvartiona seisoo Sovetti-Ukraina SSSR:n länsirajalla. Sen rajat on puettu betoniin ja teräkseen. Ja vielä lujempi kuin betoni ja teräs on sovettirajojen elävä vartiosto. Punainen Armeija nauttii Ukrainan kansan rajatonta rakkautta. Tässä armeijassa ovat sen pojat. Ukrainan mainioita rajavartiostolaisia auttaa miljonien ukrainalaisten työläisten ja talonpoikain valppaus.

Ukrainan kansa tietää vihollisensa. Se vihaa niitä ankaralla luokkavihalla. Se tietää, että fasistiset koirat ja niiden palkka-agentit, trotskilais-buharinilaiset ja porvarillis-natsionalistiset spionit, kurottavat käsiään Sovetti-Ukrainan vapautta ja riippumattomuutta kohti. Tämä inhoittava saasta kauppasi Ukrainaa Saksan fasisteille, palauttaakseen kartanonherrojen ja kapitalistien vallan. Ukrainan kansa säälimättä tuhoaa synnyinmaansa inhoittavia pettureita. Niille ei ole eikä voi olla paikkaa Ukrainan vapaalla maalla.

Käsi kädessä Sovettiliiton kansojen kanssa, Leninin-Stalinin puolueen voittoisan lipun alla kulkee Ukrainan kansa kommunismiin. Verisiteillä ovat sidotut Ukrainan työläiset ja talonpojat Venäjän kansaan. Yhdessä sen kanssa he puolustivat riippumattomuuttaan tatarilaisilta khaaneilta, Turkin sultaaneilta, yhdessä nousivat kapinoihin kartanonherroja vastaan, puolalaista aatelistoa ja saksalaisia sekä kaikkia muunlaisia interventteja vastaan, yhdessä he taistelivat tsarismia vastaan, porvaristoa vastaan.

Kansalaissodan tulessa karaistuivat keskinäiset yhteydet. Kaikkien sovettikansojen työläiset ja talonpojat, ja ennenkaikkea venäläiset työläiset, auttoivat Ukrainan kansaa heittämään hartioiltaan saksalaiset okkupantit, englantilais-ranskalaiset interventit, puolalaiset valloittajat, petljuralaiset rosvot. Muistakoot nämä opetukset sosialismin maan kaikki viholliset, villiintyneet fasistit, heidän liittolaisensa ja agenttinsa. Tietäkööt, että kaikki heidän nykyiset aikeensa ja pyrkimyksensä hyökätä Sovetti-Ukrainaan kohtaavat vielä tuhoisamman, koko mahtavan Sovettiliiton vastaiskun!

Kaksikymmentä vuotta menestyksellä rakentaa Ukrainan kansa Leninin-Stalinin puolueen johdolla sosialistista respublikkaansa. Sovetti-Ukrainan loistavat saavutukset — ovat koko Sovettiliiton saavutuksia. Eri respublikat, eri kansat kuuluvat veljesliittoon, mutta heillä on yksi synnyinmaa — koko maailman työtätekevien synnyinmaa, heillä on yksi puolue — bolshevikien puolue ja sen Stalinilainen Keskuskomitea, heidän rakkain johtajansa, ystävänsä, opettajansa — toveri Stalin.

Koko Sovettiliiton kansat lähettävät palavan, veljellisen tervehdyksensä Ukrainan kansalle, uskolliselle liittolaiselleen ja asekumppanilleen taistelussa kommunismin täydellisen riemuvoiton puolesta!

(Joulukuun 24 päivänä julaistun "Pravdan" pääkirjoituksen mukaan.)

ESPANJAN RINTAMILTA

Tasavaltalaisten sotasaalis Teruelissa

(TASS'in tietojen mukaan joulukuun 25 päivältä)

Vallattuaan Teruelin, tasavaltalaiset sotajoukot ottivat suuren määrän aseita ja sotatarpeita, muunmuassa useita satoja konekiväärejä ja paljon tykkejä, joiden joukossa zeniittitykkejä saksalaista valmistetta.

El Mansuetossa, Teruelin lähellä, tasavaltalaiset valloittivat 105-millimetrisen tykkipatterin ja ottivat lähes 500 vankia. Tasavaltalaiset sotajoukot ottivat myöskin sotatarvevaraston, neljä kuorma-autoa sotatarvelastissa, tankkitorjuntatykkejä, paljon kivääreitä ja konekivääreitä. Teruelin aseman alueella toimineet joukko-osastot ottivat neljä tykkiä.

Teruelin valtaamisen yhteydessä tasavaltalaiset ottivat haltuunsa dokumentteja, mitkä todistavat tavatonta julmuutta, mitä fasistiset viranomaiset käyttivät Teruelissa isännöimisensä aikana. Näiden dokumenttien joukossa on ammuttujen nimiluettelo.

Siitä pommituksesta, minkä kohteena oli piiritetty kaupunki, asuintalot eivät paljon kärsineet.

Joulukuun 23 päivän illalla fasistit yrittivät hyökätä tasavaltalaisten asemia vastaan Teruelin pohjoispuolella, mutta tasavaltalaiset sotajoukot alkoivat vastahyökkäyksen, minkä tuloksena ne etenivät ja ottivat useita konekivääreitä ja vankeja.

Joulukuun 24 päivänä fasistit toistivat hyökkäyksensä Teruelin rintamaosalla, mikä on nyt 10—12 kilometrin päässä kaupungista. Erikoisen kiivas oli fasistien hyökkäys Corron kukkulalle, missä tasavaltalaiset sotajoukot torjuivat hyökkäyksen pistiniskulla. Fasistit kärsivät raskaita tappioita.

* * *

Tasavaltalaisten lentokoneet ryhtyivät taisteluun fasistisia lentokoneita vastaan, mitkä osallistuivat hyökkäykseen Corron kukkulaa vastaan Teruelin sektorissa. Fasistien lentokoneet pakenivat.

Tasavaltalaisten lentokoneet ampuivat konekivääreistä fasistien asemia Becasissa, Torrientessa ja Valdecuenkassa.

Keskisellä rintamalla tasavaltalaisten lentokoneet heittivät fasististen joukko-osastojen asemille suuren määrän lentolehtiä, mitkä sisälsivät tiedon Teruelin valtaamisesta.

Joulukuun 23 päivän aamulla fasistien lentokoneet hyökkäsivät Valenciaan ja heittivät muutamia pommeja, mitkä putosivat kaupungin ympäristöön, aiheuttamatta minkäänlaista aineellista vahinkoa ja vaatimatta ihmisuhreja. Tasavaltalaisten zeniittipatterit pakottivat fasistien lentokoneet pakenemaan Palma de Majorcan suuntaan. Joulukuun 24 päivää vasten yöllä fasistien lentokoneet kolme kertaa yrittivät pommittaa Valenciaa, mutta taasen tulivat ajetuiksi pakoon zeniittipatterien tulella.

Fasistien merilentokoneet heittivät pommeja Peniscolan ja Torre la Saiin kyliin (Castillan maakunnassa). Tasavaltalaisten hävittäjälentokoneet pudottivat yhden merilentokoneen mereen.

Tapahtumat Kiinassa

Sovettivastaisia provokatsioita Shanghaissa

Shanghai, (TASS). Joulukuun 24 päivänä, kello 9 illalla, Shanghaissa olevan ranskalaisen konsession alueella tuntemattomat bandiitit heittivät granaatin insinööri Drurin asuntoon, joka on SSSR:n kansalaisten klubin hallinnon jäsen. Druri sai lieviä haavoja granaatin sirpaleista.

Samana päivänä kello 11 illalla heitettiin pommi kansainvälisessä kaupunginosassa sijaitsevan "Inturistin" tietotoimiston huoneustoon. Räjähdysvoima oli niin suuri, että lasit särkyivät ei ainoastaan tietotoimiston näyteikkunoista, vaan myöskin kadun toisella puolella sijaitsevasta talosta. "Inturistissa" ei kukaan kärsinyt räjähdyksestä, koska myöhäisen illan vuoksi konttorissa ei ketään ollut. Saatujen tietojen mukaan pommin heittivät tuntemattomat henkilöt, jotka ajoivat "Inturistin" konttorin eteen autolla.

Siitä lähtien, kun japanilaiset valloittivat Shanghain, tämä on jo neljäs samanluontoinen bandititismin tapaus, joita ovat tehneet paikalliset valkokaartilaiset epäilemättä japanilaisen vakoilulaitoksen määräyksestä (jolla muutoin on suuri kokemus sillä alalla, mistä voidaan päätellä Tjantsinissa SSSR:n konsulivirastoon tehdyn hyökkäyksen perusteella). Huomiota herättävää on kansainvälisen kaupunginosan ja ranskalaisen konsession poliisin passiivisuus, joka nopeasti ja taitavasti paljastaa kaikkein sekasotkuisimmat rikokset, mutta epäiltävän "avuttomaksi" osoittautuu yrityksissään paljastaa "saavuttamattomia" bandiitteja, jotka julkisesti ajavat pommeineen keskikaupungin kaduille ja rankaisematta suorittavat terroristisia tekojaan.

Japani aikoo virallisesti julistaa sodan Kiinalle

Tokio, (TASS). "Teito Nizinizin" tiedonannon mukaan viime aikana Japanin hallitsevissa piireissä ja poliittisessa maailmassa yhä kovemmin kuuluvat äänet Kiinaa vastaan virallisen sodan julistamisen puolesta. Tämän mielipiteen kannattajat lausuvat, että jollei ryhdytä "mitä päättävimpiin toimenpiteisiin" Kiinan suhteen lähiaikana, niin sillä tulee olemaan kielteinen vaikutus Japanin poliittiseen asemaan, talouteen ja finansseihin.

Epäilystä herättäviä japanilaisia "kalastajia" Yhdysvaltojen vesillä

New York, (TASS). "United Pressin" tiedonannon mukaan, Yhdysvaltojen sotalaivaston moottorikutterit, mitkä suojelevat San Diegon lahtea, jossa Yhdysvaltojen laivasto suorittaa salaisia manöövereja, pidättivät neljä japanilaista kalastaja-alusta. Pidätetyt japanilaiset kalastaja-alukset oli rekisteröity Yhdysvalloissa ja purjehtivat Amerikan lipun alla.

Meriministeriö on, tietotoimiston tiedonannon mukaan, lähettänyt kaksi miinalaivaa San Diegon lahden vartiostoon manöövierien ajaksi.

Los Angelesin rannikkovartiosto kaappasi suuren kalastaja-aluksen "Nensi Nenksin". Tämä alus oli petollista tietä rekisteröity amerikalaiseksi alukseksi, vaikka itseasiassa alus kuuluu japanilaisille. Los Angelesin sataman viranomaiset ilmoittivat, että he aikovat ryhtyä toimenpiteisiin sellaisia kalastaja-aluksia vastaan, mitkä laskevat itsensä amerikalaisiksi, vaikka itseasiassa kuuluvat japanilaisille. Näissä aluksissa on japanilainen miehistö ja laittomasti käyttäen amerikalaista lippua, tullimaksua suorittamatta käyvät ne Yhdysvaltojen satamissa ja esteettömästi kulkevat merellä sotavyöhykkeiden läpi.

Hallitusagentit tekivät joulukuun 23 päivänä odottamattoman tarkastuksen japanilaisessa höyrylaivassa "Tatsuta Maru" juuri sillä hetkellä, kun höyrylaivan olisi pitänyt lähteä San Fransicon satamasta. Höyrylaivasta takavarikoitiin "epäilystä herättäviä kirjeitä, jotka nähtävästi ovat yhteydessä Yhdysvaltojen laivaston sotamerioperatsioiden ja Bremertonissa (Washingtonin valtiossa) sijaitsevien sotatelakkojen kanssa".

Yhdysvaltojen viranomaiset, osoittaa edelleen tietotoimisto, suorittavat tutkimusta muiden kalastaja-alusten suhteen, jotka purjehtivat Yhdysvaltojen Tyynen meren vesillä. Kaliforniassa on noin tuhat kalastaja-alusta ulkomaalaisten käsissä, joista puolet ovat japanilaisia.

Kuten "Associated Press" tiedottaa, Meksikon hallitus on myöskin antanut tykkiveneilleen määräyksen huolellisesti seurata japanilaisten "kalastaja-alusten" toimintaa Meksikon rannikkovesillä.

Marionettihallituksen romahdus

Shanghai, (TASS). Japanilaisten muodostama niinsanottu "autonoominen hallitus" Shanghain rajonissa — Putunissa, petti sen initsiaattorien toiveet. "China Press" tiedoittaa, että kaupungin "päämies" Syi Si-ven, joka ei hallitse edes kiinan kieltä, "katsoi Putunin johdon itselleen sangen vaikeaksi, eikä voi löytää työtä virastolleen". Sanomalehti vakuuttaa, että tämä "hallitus" tulee piakkoin likvidoiduksi.

"Eteenpäin, kansan armeija!"

Espanjan Kommunistisen puolueen KK:n julistus

Barcelona, (TASS). Espanjan Kommunistisen puolueen Keskuskomitea kääntyi väestön puoleen seuraavalla julistuksella:

"Espanjassa on juhla. Sotilaamme, Belziten, Bruneten ja Guadalajaran valloittajat, valloittivat Teruelin — vihollisen yhden voimakkaammista asemista. Teruelia suojaavat korkeat vuoret, mitkä niinä päivinä olivat paksun lumikerroksen peitossa, mikä teki etenemisen tavattoman vaikeaksi. Mutta sotilaamme suurella miehuullisuudella ja tarmolla tunkeutuivat kaupungin keskukseen, aiheuttaen viholliselle raskaan tappion.

Koko Espanjan tasavalta tervehtii sankarillisia sotilaitamme, mainehikasta armeijaamme, joka on alkanut Espanjan alueen puhdistamisen fasisteista. Sankarilliset taistelijamme tunkeutuivat vihollisen pesään ja hävittivät sen. Teruel kuuluu Espanjalle, tasavallalle, demokratialle, vapaudelle! Fasismi tuli lyödyksi tänään, huomenna se tulee lopullisesti voitetuksi!

"Lumi ja jää, — sanotaan edelleen julistuksessa, — vihollisen ankarat vastahyökkäykset, fasistien lentokoneiden alinomaiset hyökkäykset, — kaikki nämä ovat sotilaamme kestäneet ja voittaneet. Espanja ilolla odottaa pojiltaan uusia voittoja, mitkä eivät anna itseään odottaa.

Tasavaltalaiset sotilaat, komissaarit, kansanarmeijan komentajat ja upseerit, erinomaiset tankistit, urhokkaat lentäjät, lujat dynamiittimiehet, tarkat tykkimiehet, — kaikille heille veljellinen revolutsioninen tervehdys! Te olette Espanjan lapsia, taistelun tulessa, kärsimyksissä, ihmisten vuodattaman veren virroissa syntyvän Espanjan lapsia, jotka syvästi rakastaen elämää eivät horju antaessaan sen kansan vapauden ja rauhan puolesta! Te olette erinomainen esimerkki koko maailman antifasisteille! Te olette ylpeytemme ja kansamme maine!

Teruelin valtaaminen taasen kerta osoitti puolueemme linjan oikeudenmukaisuuden, puolueemme, joka on nostanut vakituisen, kurinalaisen ja tietoisen armeijan muodostamisen lipun, armeijan, mikä kykenee toteuttamaan Francon ja hänen liittolaisensa tuhoamisen mainehikkaan asian ja palauttamaan työtätekevien tasavallalle fasismin inhoittavan ikeen alla kärsivät kaupungit.

Eteenpäin, kansan armeija!

Fasistisia valloittajia vastaan, jotka tahtovat muuttaa Espanjamme ulkomaiden siirtomaaksi! Kansamme riippumattomuuden puolesta! Niiden puolesta, jotka ovat kaatuneet taistelussa! Espanjassa fasismin vallan alla tapettujen marttyyrien, heidän lapsiensa, työläisten ja talonpoikiemme puolesta, — eteenpäin, kansan armeijan sotilaat!

Eläköön kansanrintama — tasavaltalaisen ja demokraattisen Espanjan voiton tuki!

Sovetti-Ukrainan 20-vuotispäivä

("Pravdan" kirjeenvaihtajalta)

Joulukuun 25 päivänä oli Kievissä ensimmäinen todellinen talvipäivä. Talot ja kadut olivat lumen peitossa. Vuorten huipuilta puhalsi Kreschatikalle kylmä tuuli. Sinä päivänä 20 vuotta sitten nousi Ukrainan kansan tähti.

Ilolla ja juhlallisuudella merkitsevät Kievin työtätekevät Sovetti-Ukrainan kaksikymmenvuosipäivän. Kaupungin keskikadut ja kaukaiset syrjäseudut, tehtaat ja teatterit, talot ja klubit ovat juhla-asussa. Kaduilla on punaisia kankaita, kaikkialla Ukrainan kansalle kaikkein kalliimman ja rakkaimman ihmisen ja ystävän toveri Stalinin suuria kuvia.

Aamusta alkaen palatsit, klubit, teatterit ja kinot valtasivat onnelliset lapsilaumat.

Tuhansia lapsia katsoi mainiota, puoleensavetävää filmiä "Lenin Lokakuussa".

Pääkaupungin kaduilla on paljon kulkijoita, iloista keskustelua ja naurua. Kovapuhujat kaiuttavat iloista musiikkia. Museot, teatterit, klubit ovat kansaa täynnä. Kansan joukot virtaavat kansan luomistyön Valtion museon avariin oviin "Kukoistavan Sovetti-Ukrainan" näyttelyyn.

Kaikissa kulttuuripalatseissa ja klubeissa — "Bolshevik"-tehtaan, "Leniniläisen pajan" ym., — sekä Punaisen Armeijan talolla oli suurilukuisia illanviettoja.

Kievin garnisoonin joukko-osastot merkitsivät juhlan suurilukuisilla miitingeillä, itsetoiminnallisilla taideilloilla.

Kievissä vierailevat Moskovan työläisten, Moldavian ASSR:n ja Ukrainan kolhoosien edustajat. Leninin ordenilla palkitussa Valtion akateemisessa ooppera- ja balettiteatterissa esitystä katsomassa olleille vieraille järjestettiin lämmin vastaanotto. Metrostroin stahanovilaisnainen, SSSR:n Korkeimman Sovetin deputaatti tov. Fedorova mielenliikutuksella kääntyi kokoontuneiden puoleen seuraavalla puheella:

— Moskovan työläisten ja työläisnaisten, insinöörien, teknikkojen ja palveluskuntalaisten puolesta lausun palavan veljellisen tervehdyksen kukoistavan Sovetti-Ukrainan vapaalle kansalle!

Koko sali nousi seisomaan ja kauan aplodeerasi Sovettiliiton pääkaupungin edustajalle. Paikaltaan nousi ukrainalainen kolhosnikkanainen — ordenisti Hanna Koshevaja ja huudahti:

— Eläköön suuren Sovettiliittomme kansojen veljellinen yhtenäisyys!

Joka tunti Kievin asematori täyttyy kolhosnikoista, jotka saapuvat kylistä ja rajoneista Sovetti-Ukrainan kaksikymmenvuosijuhlaan ja maatalouden stahanovilaisten yleisukrainalaiseen neuvotteluun. He astuvat kauniisti koristettuihin autobusseihin ja ajavat ilosta täyttyneille kaupungin kaduille.

Illalla Kievin kadut loistavat kirkkaista tulista. Kreschatikalla kello 6 illalla lopetettiin transportin liike, pihamiehet tarmokkaasti puhdistivat pääkatua lumesta. Yli 20 orkesteria kaiuttivat säveleitä, ja iloisessa tanssissa pyörivät nuorukaiset, tytöt, puna-armeijalaiset. Mahtavien valonheittäjien tulikielet nuoleskelevat taivasta, toisinaan risteytyen, ja taas hajoten, valaisten juhlivaa kaupunkia.

Rustavelin päivät SSSR:ssä

Monilukuisilla selostustilaisuuksilla, luennoilla, näyttelyillä merkitsee sovettimaa nerokkaan gruzialaisen runoilijan Shota Rustavelin kuolemattoman runouden 750-vuosipäivän.

Joulukuun 25 päivänä *Leningradissa,* Viipurinpuolen kulttuuritalossa oli runoilijan elämälle ja luomistyölle omistettu ilta. Samanlaisia illanviettoja järjestettiin monissa tuotantolaitoksissa.

Donin-Rostovissa ja monissa muissa kaupungeissa oli radiolähetyksiä Rustavelin elämästä ja luomistyöstä.

Kalininin kaupungin korkeimmissa oppilaitoksissa järjestetään Rustavelin elämälle ja luomistyölle omistettuja kirjallisuusiltoja ja näyttelyjä.

Azerbaidzhanin ja *Abhazian* tuotantolaitoksissa, klubeissa, kolhooseissa ja sovhooseissa järjestetään juhlailtoja selostuksineen "Sankarista tiikerin nahassa".

Toveri Stalinin kotipaikalla

Gori, (Omalta kirjeenvaihtajalta). Joulukuun 26 päivänä Sovettikirjailijain Liiton pleenumin osanottajat, jotka kokoontuivat Gruzian pääkaupunkiin — Tbilisiin suuren runoilijan Shota Rustavelin syntymästä kuluneen 750-vuotispäivän johdosta, kävivät Gorin kaupungissa, jossa syntyi ja vietti lapsuusvuotensa kansojen johtaja toveri Stalin. Kirjailijat kävivät talossa, jossa syntyi toveri Stalin. Runoilijat, niiden joukossa myöskin kirjeenvaihtajanne, lukivat radioitse Stalinille omistettuja runojaan.

J. VIRTANEN.

I. P. Mazuruk palaa suurelle maalle

Joulukuun 26 päivänä, myöhään illalla, "Krasnaja Karelijan" toimitus otti telefoniyhteyden Pohjoisen meritien päähallinnon polithallinnon kanssa.

Polithallinnosta toimitukselle tiedotettiin, että Tiihajalahdessa tällä hetkellä valmistellaan Sovettiliiton Sankarin I. P. Mazurukin lentoa Franz Josefin maan kautta Moskovaan. Lentokone "N-169" on jo varustettu polttoaineella, kaikki moottorit ovat kokeiltu, tarkastettu ilmapurjehdusvälineet. Aurinkoinen suunnanosoittaja on muutettu kuiseksi suunnanosoittajaksi. Huolellisesti on tarkastettu radiovälineet. Pitäen yhteyttä Amdermän kanssa, lentokoneen radiolla oli sen kanssa luotettava kaksipuolinen yhteys. On ainoastaan puhdistettava lentokone jääkuoresta ja lumesta.

Levanevskin lentokonetta etsimään lentäneen retkikunnan päällikkö tov. Shevelev palaa mannermaalle Mazurukin lentokoneen kanssa.

Arkangelista I. P. Mazuruk mahdollisesti lentää Karjalaan.

Uusi vuosi otetaan vastaan hauskasti ja iloisesti

Kaupungin työtätekevät valmistautuvat uuden vuoden päivän vastaan ottamaan hauskasti ja iloisesti. Kauppahallilla, kaupungin toreilla, kaikkialla on vilkasta liikettä. Tehdään juhlaostoksia. On huomattavan suuri kysyntä kuusilla ja kuusen koristeilla.

Uuden vuoden päiväksi kaupungin nuorisoliittokomitea ja kaupungin kunnostamistöiden hallinto tulevat kauniisti koristamaan kaupungin lasten kelkkamäen. Kelkkamäki koristetaan lipuin, loosunkein, ilotulin. Järjestetään kaunis ilotulin koristettu kuusi.

Tammikuun 1 päivänä Kansantaiteen talon vastapäätä avataan lasten luistinrata. Rata koristetaan ilotulin, lipuin ja keskelle rataa järjestetään ilotulin kauniisti koristettu uuden vuoden kuusi. Lapsille järjestetään maksuton pääsy luistinradalle.

Kaupungin pioneerien palatsi uuden vuoden päivänä tarjoaa kaupungin lapsukaisille paljon hauskaa. Järjestetään juhlallinen uuden vuoden vastaan otto. Palatsi tulee sisältä koristettua kauniisti ilotulin ja ilotulin koristetuin kuusin.

Uuden vuoden vastaisena yönä kaupungin teattereissa, klubeissa järjestetään juhlalliset uuden vuoden vastaanottotilaisuudet. Kansantaiteen talolla tulee järjestettyä naamioitu uuden vuoden baali. Järjestetään taiteellista ohjelmaa, leikkejä, kauniisti koristetut uuden vuoden ilokuuset. Kaupungin luistinrata uuden vuoden yönä tulee välkkymään kauniissa juhlakoristuksessaan. Keskelle rataa järjestetään ilotulin koristettu kuusi. Rata valaistaan erivärisin ilotulin.

Suksitehtaalla, Onegan tehtaalla, Kirovin rautatiellä ym. kaupungin tuotantolaitoksissa ja yhteiskunnallisissa järjestöissä työtätekevät tulevat uuden vuoden vastaan ottamaan hauskasti ja iloisesti. Parhaillaan kuumeisella kiireellä valmistetaan taiteellista uuden vuoden ohjelmaa, koristetaan klubeja, laitetaan paikoilleen ja koristellaan ilokuusia.

... Kun kello osoittaa 12 uuden vuoden aattoyönä, niin silloin kaikkialla kaupungissa syttyvät ilokuuset, raikuvat ilmoille laulujen ja orkesterien sävelet. Kaupungin työtätekevät iloisen ja onnellisen elämän uuden vuoden vastaan ottavat hauskasti ja iloisesti.

P. T—si.

"Kah, akka, meistä kirjutetah!"

Timoin Jarazzimasta ei oltu koskaan kirjoitettu sanomalehtiin, sillä minkään sellaisen asian kanssa, josta olisi voitu kirjoittaa uutinen, hän ei ollut tekemisissä. Jos hänestä kirjoitettaisiin kertomus ja sen yhteydessä puhuttaisiin vaikka siitä, miten "aurinko heitti ensimmäisiä kullankeltaisia säteitään yli kristallina kimaltelevan talvisen hangen", niin Jarazzima tuota lukiessaan turistaisi tuuhean parran ympäröimästä nenästään tuolle kristallina kimaltelevalle talviselle hangelle ja senjälkeen kiertäisi paksun mahorkkasätkän sanomalehden siitä kohdasta, missä kirjoitetaan kullanhohtoisista aamuauringon ensi säteistä.

Hän työskenteli kolhoosin tallimiehenä. Meni aamuisin töihönsä, ruokki hevoset, juotti ne ja antoi ajajille. Illalla otti äänettömänä ne vastaan — ja kotiin tultuaan riiteli akkansa kanssa...

Eräänä juhlapäivän aattona hän tuli tallilta, parmatti jotakin akalleen — ei vihasta, vaan vanhasta tottumuksesta —, joi kuusi lasillista teetä ja käytyään saunassa sekä muutettuaan vaatteensa lähti "kuarostoihe" pukeutuneen akkansa kanssa juhlatilaisuuteen. Ohjelmaa siellä oli ja pakisivat jotakin. Sitten palkittiin parhaita kolhosnikkoja. Ja kuudentena järjestyksessä mainittiin Jarazziman nimi sekä ilmoitettiin: — Palkitaan seinäkellolla. — Jarazzima, joka sattui olemaan avoimen oven edessä käytävällä, sammutti rauhallisesti sätkänsä, turisti nurkkaan ja meni ottamaan kellonsa pois. Ei hän kiitellyt eikä juhlapuheita pitänyt. Sen kun vaan pisti kellonsa kainaloon ja käveli peränurkkaan, mistä seurasi esitystä lavalla.

Ja kotiin tultuaankaan hän ei puhunut mitään, ei edes parmattanut ainaista parmatustaan, vaan pisti kellon paikoilleen entisen, jo vanhaksi käyneen, viereen ja lähti ulos. Tyttöihin sanoi menevänsä, kun vaimo lähdön syytä kysäsi.

Mutta tyttöihin hän ei mennyt, vaan tallille. Ei hän siellä koskaan ennen ollut näin myöhään käynyt. Eikä hänellä nytkään mitään erikoista asiaa ollut. Manasipahan vain hevosia. Yksi hunsvotti oli kauransa lattialle kaatanut ja nyt seisoi allapäin, pahoillamielin. Toinen oli sotkenut riimunsa eikä ylettynyt kauravakalleen. Jarazzima päästi kummankin pälkähästä ja moitti syypääksi itsensä tehneitä "durakoiksi". Ei hevosilla mitään vastaankaan sanomista ollut, vaan tyytyväisinä ne alkoivat rouskuttaa kaurojansa ja kuuntelivat pää ojolla kun Jarazzima niitä harjan alta kyhnytti. Ei Jarazzima niitä ennen hyväillyt ollut, vaikkei kolhinutkaan...

Pirtissä hän asetteli kelloa useaan kertaan paikasta toiseen ja katseli sitä kauan. Sitten hän virkkoi akalleen:

— Huomenna striäpi parasta, mitä talossa löytyy, se-i tiijä! — Ja hetkisen kuluttua lisäsi: — Sie, onnakko, alat nuoristumah..., — sekä päästi hörönaurun...

Vaimo muikisti suuta, aprikoi siinä hetkisen, että suuttuisiko sitä vai ottaisiko leikiksi. Ja hänkin herahti nauramaan. "Kah, kun ukko on vesselä!" — hän mietti.

Jarazziman ylimääräiset käynnit tallilla lisääntyivät ja toisinaan hän pistäytyi sinne yölläkin ulkona käydessään. Yhä useammin saivat ymmärtämättömät hevoset kuulla durakan nimen, sen päälle hörönaurun ja sovittelevan kyhnytyksen harjan alle.

Puheenjohtaja muuttui Jarazzimalle suopeammaksi sekä tervehti aina isännimen mukaan ja kyseli kuulumisia. Jarazzima alkoi vähitellen unohtaa vanhaa parpatus-"kutsumustaan", mutta sitä useammin huomautti vaimolleen, että "kah, sie alat nuoristumah" ja taputtipa poskellekin.

Tapahtuipa hänessä vähitellen muitakin muutoksia. Radiovastaanottajan tilasi ja sanomalehden, osti itselleen mustan puvun ja vaimolleen uuden "kuarostasen" koston.

Olikohan tämän kaiken muutoksen pohjana se palkintokello? Tuskinpa.

Sillä kun hän eräänä iltana tavaili sanomalehdestä pitkää, numeroilla varustettua artikkelia, jonka lopussa siteerattiin toveri Stalinin tunnettua lausetta: "On tullut parempi elää, toverit. On tullut hauskempi elää. Ja kun on hauska elää, niin työkin luontuu", niin Jarazzima kynsäisi päistäreitään, luki lauseen vielä uudestaan ja sitten hihkasi:

— Kah, akka, meistä kirjutetah!

Tuon lauseen hän ymmärsi paremmin kuin pitkiä numerorivejä, sillä tuo oli häntä lähinnä.

On odotettavaa, että saamme lukea sanomalehdistä uutisen Timoin Jarazziman hyvistä tuloksista työssä, sillä hän kasvaa ja kehittyy, vaikka onkin vanha. Mutta jos hänestä kirjoitetaan kertomus, tai kuvaus niin missään tapauksessa mitään ei saa kaunistella, sillä totuus Jarazziman ja kaikkien sovetti-ihmisten elämästä on moninverroin vaikuttavampaa kuin ylevinkään kaunistelu.

A. Timonen.

JUNASSA

Aurinko!

Siitä onkin jo pitempi aika, kun me pohjolaiset olemme päivän kirkasta välkettä nähneet. Viime aikoina ovat pohjan puhurit puhaltaneet ja tuoksuttaneet runsaasti lunta. Pakkastakin on ollut hiukkasen, mutta ei niin ankaroita kuin etelässä. Orenburgissa esim. äskettäin on elohopea laskenut 29 asteeseen.

Moskovassa, josta me eilen puolen päivän aikana läksimme, satoi vettä kuin kesällä ikään ja turkinkaulukset pehmenivät melkoisesti. Tänään paistoi aurinko täydeltä terältä!

Olemme matkalla suureen juhlaan ja meitä on suuri joukko. Koko Sovettikirjailijain liiton hallinto ja vielä muutamia nuoria runoilijoita kaupanpäälle. Sellaisia kuin Zharov, Golodnyi, Altauzen, Surkov ym.

Ravintolavaunussa muuan nuori koneenkäyttäjä Orelista istui minua vastapäätä ja päätä pahkaa ilmoitti: minut palkittiin kurorttipaikalla hyvästä saavutuksesta työssä. Meillä bolshevikeilla ei ole saavutusten rajoja. Minä kuljetan tavarajunia ja kun ennen 50 kilometriä pidettiin hyvänä saavutuksena, minä vein junani 75 kilometrin tuntinopeudella.

— Sellaisesta kannattaa jo saadakin palkinto, — myönnän minä.

— Mutta kun minä tulen lepäämästä, minä pyrin suurempiin saavutuksiin; minä osaan näyttää, että meillä bolshevikeilla on kykyä saada suuria aikaan. Yht'äkkiä hän jatkoi:

— Tehän olette Demjan Bednyi?

— Ei, vastasin minä hymyillen. — Minä olen paljon pienempi. Mutta on täällä junassa Demjan Bednyikin.

— Onko? — kysyi nuori koneenkäyttäjä kiihkeästi ja jatkoi:

— Minä kirjoittelen myös runoja. Kun minä näen laiskureja, kirjoitan minä seinälehteen runon ja ansiokkaista ihmisistä minä myös kirjoittelen ja toiset koneenkäyttäjät sanovat: "Sinäpä olet oikea runoilija!.." Minä tahtoisin näyttää toveri Demjan Bednyille runojani, kyllä kai hän minut ottaa vastaan, sillä minä olen stahanovilainen ja kirjoittelen runoja.

— Ottaapa tietenkin, — myöntelen.

— Missä vaunussa hän matkustaa?

— Kahdennessatoista. Siellä te tapaatte suuren määrän kirjailijoita: Fadejev, Serafimovitsh, Gladkov, Fedin, Vishnevskij, Leonov, Novikov-Priboi ja monta muuta.

— Minä olen heidän kirjojaan lukenut. Minä sanon valehtelematta, että minä olen lukenut kirjoja enemmän kuin minulla on hiuksia päässä. Mutta haluaisin, että Demjan Bednyi opettaisi minua, sillä runojen kirjoittamisessa minä kaipaan opetusta hiukkasen. Riimit ovat niin kiusallisia, että niitä ei aina osaa asettaa oikealle paikalle.

— Kokemus on paras opettaja; pitää jatkaa sitkeästi, kirjoittaa paljon, mutta tavarajunien kuljettaminen on asetettava tietenkin ensisijalle, — jutustelen minä.

Meidän ohitsemme astui Nikolai Tihonov, sydämellisesti tervehtien. Konstantin Fedin naapuripöydän äärestä viittasi istumaan heidän pöytäänsä.

— Haluan tutustuttaa teidät toveri Jalmari Virtaseen, kääntyi hän Novikov-Priboin puoleen.

Seurasi kädenpuristuksia ja pienen ajan kuluttua keskustelu siirtyi metsästysteemoihin, Karjalan metsissä kulkemiseen.

— Sehän oli hyvä juttu, että te tutustutitte minut Karjalasta olevaan toveriin. Nythän minulla on mihin mennä metsästämään! Minä en tarvitse mitään erikoisia leposijoja: ellei ole pielusta, panen halon päänaluseksi ja ellei halkoakaan löydy, lyön naulan maahan ja nukun naulan kannalla.

Me keskustelemme karhuista ja muista metsäeläimistä ja linnuista. Novikov-Priboi innostuu yhä enemmän matkaan.

— Prishvin on myös Karjalassa metsästellyt, kuten kaikki tietävät.

— Oi, miten hän valehtelee kirjassaan: "Pelottelemattomien lintujen maassa".

— Niinkö te arvelette?

— Oi, miten valehtelee! — vakuuttaa Tsusiman, realistisen romaanin kuuluisa tekijä.

— Prishvinillä on mielikuvitusta, kuten kirjailijalla pitääkin olla, lieventää Konstantin Fedin.

— Sitä minä tarkoitin, myöntää Novikov-Priboi.

Keskustelu siirtyy nopeasti uusille raiteille. Värikkäästi kuvaa entinen merisotilas, nykyään niin suosittu kirjailija, myrskyä ja meritautia.

★

Junassa on paljon kuuluisia sovettikirjailijoita. Panferov, Fadejev ja vielä muutamia muita on kerääntynyt tuonnemmas erään pöydän ääreen ja vakavasti keskustelevat. Fadejev äsken tiedusteli tuolla vaunun käytävässä uudesta Kalevala-käännöksestä. Kerroin sen vaiheista ja huomautin, että kysymyksessä ei ole uusi käännös, vaan Beljskin käännöksen korjaus. Ensi vuoden alkupuolella tämä korjattu käännös menee painoon, vakuuttelin.

★

Me kiidämme hyvää vauhtia kohden etelää. Harjkovin eteläpuolella ei enää lunta tapaa lainkaan. Sivuutimme loitolta Tshehovin syntymäkaupungin Takanrogin, nyt juoksee junamme "hiljaisen Donin" vartta ja pian saavumme Rostoviin. Ilma on kesäistä. Lakitta ja palttootta saattaa oleskella ulkona miten kauan tahansa. "Laaja ompi synnyinmaamme kallis..."

★

Koko kirjailijain joukko, joka ylihuomenna saapuu Tbilisiin, on suuren gruzialaisen runoilijan, Shota Rustavelin runoelman tenhon vallassa. Moskovassa me saimme uuden käännöksen tästä kuolemattomasta runoelmasta. Se eroaa Baljmontin aikaisemmasta käännöksestä siinä, että se on paljon lähempänä alkutekstiä, sillä se on käännetty suoraan Gruzian kielestä, Baljmontin käännös sensijaan on suoritettu englanninkielestä ja on kärsinyt senvuoksi, että Baljmont on sisällön tarkkuuden kustannuksella lisännyt 6.000 riimiä käännökseensä. Tbilisissä saamme me kolmannen käännöksen tai oikeammin muokkauksen nuorisoa varten, jonka suurella taidolla on suorittanut leningradilainen runoilija Zabolotskij.

★

Aurinko on jo mennyt mailleen, kuten ennen tavattiin sanoa. Leppoisan yön hämyhuntuun peittyvät kolhoosien lakeat viljavainiot. Ennenpitkää saavumme Kubanille, jossa sovettikasakat tänä vuonna kolhoosipelloilta korjasivat ennenkuulumattoman runsaan sadon.

Huomenna tähän aikaan me kuljemme pitkin Kaspian rantaa, Bakua, tuota kuuluisaa naftakaupunkia kohden. Ylihuomenna me illan tullen saavumme Rustavelin ja Stalinin kotimaan ihanaan pääkaupunkiin Tbilisiin.

Sieltä lupaan kertoa "Punaisen Karjalan" lukijoille näkemääni ja kuulemaani. Ja epäilemättä sieltä kertomisen aihetta saan runsaasti. Sillä meille on luvattu järjestää ekskurssi m.m. suuren Stalinin synnyinseudulle.

21.XII.37

Jalmari Virtanen.

Kivilouhimoilta

Karelgraniitin alainen Soksun kivilouhimo täytti vuoden tuotannollisen plaaninsa ennen asetettua määräaikaa. Louhimon stahanovilaiset vuoden aikana työskentelivät korkein tuotannollisin osoittimin. Stahanovilainen työskentely turvasi heille myöskin stahanovilaisen ansion. Esimerkiksi stahanovilaisen Takalan ansio vuoden aikana kohosi 350 ruplalla, kivityöläisen Fadejevin ansio — 170 ruplalla. Vuoden aikana stahanovilaisen Tourusen työpalkka kohosi suuresti. Hän ansaitsi viimeisen kuukauden aikana 1.010 ruplaa.

Kaikki vuorityöläiset lämpimästi tervehtivät punaisen pääkaupungin työtätekevien vetoomusta. He julistivat tammikuun stahanovilaisten rekordien kuukaudeksi.

* * *

Karjalan paikallisen teollisuuden alainen "Kamennyi borin' kivilouhimo myöskin täytti vuoden tuotannollisen plaaninsa ennen asetettua määräaikaa. Louhimon stahanovilaisten kollektiivi vuoden aikana saavutti huomattavia tuotannollisia saavutuksia ja hyviä tuloksia työssään.

Юшкӱярвен колхозан ударникка-найзиэ

Тайстелу большевистскойн колхозойн да колхозникойн зажиточноин элӓмӓн пуолеста он ёгахизен колхозникан да колхозникканайзен почетной обязанности. Тӓмӓн ollах хӱвин ӱммӓрреттӱ Юшкӱярвен колхозан (Калевалан района) колхозникканайзет Васси Тарасова, Наччи Карельская да Матьро Карельская.

Вуувен лопусса Матьро Карельскойлла тулоу олемах 350 руадопӓйвиӓ. Хейнӓн да вильян корьюаннан айгана руадо Матьро ӱхтӓ риндуа миэхиэн кера, нийтти хейниӓ да вильюа машиналла. Васси Тарасова руадау колхозан секалазисса руадолойсса. Вуосичётасса хӓнеллӓ тулоу олемах 230 руадопӓйвиӓ. Коко тӓмӓн вуувен талвен он хиӓн руадан нийн, ётта ёкахизелла куулла хӓнеллӓ он кескимиӓрин 25 руадопӓйвӱӓ. Наччи Карельскойлла кохуоу руадопӓйвиен миӓрӓ вуосичёттах мӓннессӓ 250.

Майнитут колхозникканайзет нӓӱтетӓх особеннойта активностие колхозан руавосса да хӱӧ оллах устройтту котиазиех нийн, ётта войях ёга пӓйвӓ олла колхозан руадолойсса.

Кайкки колхозникканайзет, оттаккуа примиеруа Васcиста, Начиста да Матьроста, силлӓ вайн хиӓн тапах сухтаутуон ӱхтехизех руадох да кун кайкки колхозникат активно тайсселлах колхозан луйттамизен пуолеста, тулоу колхозат большевистскойкси да колхозникат зажиточнойкси.

Ф. Кондратьев.

Matroosan kaupan työstä

Työläisten varustelu on Matroosan traktoribaasalla vastuunalaisuutta vailla. Esimerkiksi nyt, jolloin on vuoden lyhin päivä, ei ole ollut palaöljyä kaupassa. Tämän takia suuri osa työläisten asunnoista on ollut pimeänä. Työläiset ovat joutuneet viettämään vapaa-aikansa pimeässä.

Kaupasta usein puuttuu välttämättömiä elintarpeita. Tästä johtuu, että usein muodostuu jonot kauppaan ja sen edustalle. Kaupan vastuunalainen johtaja tov. Vetkin ei aikanaan huolehdi tavarain hankinnasta, vaikka tarvittavia elintarpeita on riittävästi saatavissa.

Kaupan työssä esiintyvä huolettomuus ja siinä ilmenevät epäkohdat on poistettava. Vastaavien elimien on tarkastettava Matroosan baasan kaupan työ.

T. S.

Korjattava virheet

Soutjärven rajonissa karjanluettelointiin valmistaudutaan hitaasti. Karjanluetteloimista varten rajonissa tarvitaan 17 luettelijaa ja 8 kontrollibrigadiiria. Mainittujen henkilöiden valinnan ovat selsovetit suorittaneet formaalisesti ja tästä oli tuloksena se, että rajonin toimeenpaneva komitea ei vahvistanut karjanluetteloinnin suorittamiseen, selsovettien esittämiä, kymmentä henkilöä.

Ryboretskin selsovetin puheenjohtaja esimerkiksi asetti karjanluettelointia suorittamaan vähälukutaitoisia henkilöitä. Samanlaisia tapauksia on myöskin toistenkin selsovettien alueella.

Karjanluettelointi on kohta käsissä. Kaikkien rajonien on se otettava vastaan täysin valmistautuneena.

Postin työskentely Lososinassa normaaliseksi

Lososinan mekanisoidun metsätyöbaasan 23 km. asutuksella on postintoiminta rempallaan. Lehtien tilaajat saavat lehtensä epäsäännöllisesti ja monia numeroita eivät ole saaneet ollenkaan. Klubille mm. oli kuluvan joulukuun aikana, 23 päivän iltaan mennessä, saapunut "Krasnaja Karelijaa" ainoastaan 5 numeroa ja "Punaista Karjalaa" samoin 5 numeroa. "Punaisen Karjalan" joulukuun 22 päivän lehden saivat tilaajat Lososinassa vasta 24 päivän illalla. Kun posti työskentelee normaalisesti saavat lososinalaiset Petroskoissa ilmestyvät lehdet niiden ilmestymispäivinä.

Lososinassa ei ole postiosastoa. Lohijärvelle kulkevan postiauton kuljettaja jättää Lososinan postin 15 km. pysäkille, josta postinkantaja käy sen hakemassa. Postinkantajana aikaisemmin olleen Aili Huovisen työhön nähden oli paljon valituksia. Nykyjään on pienen ajan postinkantajana ollut Timosina. Hän on osoittautunut samoin kyvyttömäksi postityöntekijän vastuunalaiseen tehtävään. Sen lisäksi, mitä lehtien tilaajille saattamisesta olemme maininneet, osoittaa hän välinpitämättömyyttä muuhunkin postiin nähden. Autonpohjalta ja kaupan lattialta on löydetty kirjeitä, joita postinkantaja on pudotellut.

Lososinan ammattiliitto- ja talousjärjestöjen tulee poistaa tällainen epänormaalisuus postin työstä.

H. J.

MIHAIL TSHIKOVANI

Shota Rustaveli ja gruzialainen folklori

Shota Rustavelin runollinen tuotanto on erittäin mielenkiintoinen monessa suhteessa. Mutta tässä artikkelissa me rajoitumme vain yhteen probleemiin — taiteellisen sanan suuren mestarin, Shota Rustavelin suhteeseen folkloriin.

Gruzialainen folklori on sangen rikasta ja monilaatuista. Siinä ovat runsaasti edustettuina miltei kaikki kansan runollisen luomistyön lajit. Työlaulut, eepos, lyriikka, sadut, sananlaskut ovat värikkäitä, korkeasti taiteellisia ja esiintyvät kaukaisen historiallisen menneisyyden arvokkaina todisteina. Kaikki tämä suusanallinen ainehisto antaa mahdollisuuden saada selvän kuvan ei ainoastaan kapitalistisesta ja feodaalisesta järjestelmästä, vaan myöskin Gruzian alkuperäisestä sukujärjestelmästä. Gruzialainen folklori heijastaa meistä tuhatvuosien historian eroittamien ihmisten elintapoja, elämää, ideologiaa ja mielialoja.

Akatemikko N. J. Marrin aivan oikean määritelmän mukaan syntyy folklori (sen useat muodot) alkuperäisessä yhteiskunnassa. Aikojen kuluessa on folklori joutunut tavattoman suurten muutosten alaiseksi. Toisaalta on muuttunut sisältö, ideologia, toisaalta — sisällöstä riippuen muuttuivat, tosin huomattavasti hitaammin, muodot ja taidekuvat. Tämän olettamuksen todistamiseksi voidaan esittää paljon esimerkkejä gruzialaisesta suusanallisesta kirjallisuudesta. Toisinaan jää vanha muoto, mutta sisältö muuttuu. Eivät ole harvinaisia tapaukset, jolloin johonkin muotoon, joka heijastaa muinaisen kauden kosmillista ajattelua, sisällytetään läheisen menneisyyden ajatus ja sisältö, tai esimerkiksi eräät variantit ovat loogillisen ajattelun määrätyn asteen tyypillisiä ilmaisijoita, kun taas saman sadun tai tarun toiset variantit heijastavat esiloogillisen ajattelun asteita. Tämä asiaintila on luonteenomaista kansanrunoelman "Vephis-Tkaosanin" ("Tiikerintaljainen sankari") eli "Tarielinin" monilukuisille varianteille.

I

Gruzian kulttuurin kultaisessa aarreaitassa on kansanrunoelmalla "Vephis-Tkaosani" kunniapaikkansa. Miltei kahdeksan vuosisadan ajan ovat Gruziassa olleet rinnan olemassa "Tiikerintaljainen sankari" — Shota Rustavelin kuolematon tuote ja samanaiheinen kansantaru "Taru Tarielista" eli "Tarieliani". Suuret ja pienet, naiset ja miehet tietävät Gruziassa ulkomuistilta tämän tarun ja laulavat Tarielin ohdakkeisesta elämästä. Hänen rinnallaan seisoo hänen ansiokas asetoverinsa Avtandil. Eräissä kansantarun varianteissa Avtandil on Tarielin veli tai serkku, toisissa hänen läheinen ystävänsä, toisinaan aivan tuntematon sankari, joka on solminnut veljesliiton tarumaisen ihmeotuksen "deivin" kanssa. Eräissä tapauksissa hän esiintyy tsaarin ottopoikana ja täynnä itseuhrautuvaisuutta ja uskollisuutta Tarielia kohtaan auttaa tätä etsimään kaunista (mzetunahavi) vaimoaan.

Taru Avtandilin ja Tarielin ystävyydestä on kansan suuren rakkauden ilmakehän ympäröimä. Tarina Tarielista huokuu kertojan sydämellisyyttä ja myötätuntoa herättäen kuulijoissa syvää osanottoa. Kertoja ja kuuntelijat sulautuvat kertoessa yhdeksi kokonaisuudeksi. Tarun jännittävä kehittyminen liikuttaa kuulijaa, jolta vastoin hänen tahtoaan pääsee repliikkejä ja huudahduksia.

Kaikissa Gruzian kolkissa on runsaasti kertojia, jotka osaavat ulkoa sekä kansantarun "Tarieliani" että Shota Rustavelin runopukuisen romaanin "Vephis-Tkaosani". Suurin osa kertojista on lukutaidottomia tai vähälukutaitoisia talonpoikia. Shota Rustavelin kuolematon kirjallinen muistomerkki on laaja tuote (siinä on 1740 säkeistöä) ja sen ulkoaoppiminen vaatii tavatonta muistia. Siksipä hämmästyttääkin suuresti kertoja, joka aivan vapaasti ja ilman pysähdyksiä lausuu otteen kuolemattoman runoelman mistä osasta hyvänsä. Tähän on vielä lisättävä se, että XII vuosisadan Gruzian vanha kirjakieli, jolla tämä mestarillinen teos on kirjoitettu, eroaa sangen suuresti nykyajan Gruzian kielestä, eikä tämä seikka kuitenkaan missään määrin estä kertojiamme osaamasta runoelmaa ulkomuistista.

Kertojiemme ajattelu on elävää, kuvarikasta, heidän puhekielensä on useimmissa tapauksissa runomittaista, tilapäisesti purkautuvaa. Tätä runollisen puhekielen suurta levinneisyyttä pitää silmällä runoilija Rustaveli seuraavassa säkeistössään:

Runoilussa välkkyy viisaus poistain
epäilykset tieltä,
Jumallahja, jumaluhri, opettaa se
ihmismieltä.
Hyödyllinen meille runo, halu hyvään nousee sieltä,
Lyhyin sanoin ilmi tuopi lauseen pitkän proosakieltä.[1]

Shota Rustavelin nerokas teos tuli kansalliseksi aarteeksi. Joka talossa siihen suhtauduttiin niinkuin arvoesineeseen. On kuvaavaa, että myötäjäisluettelossa "Vephis-Tkaosani" oli yhdellä ensimmäisistä paikoista rinnan kullan, hopean ja jalokivien kanssa.

Runoelman suuri populäärisyys ei voinut olla synnyttämättä monilukuisia kansantaruja itsestään runoilijasta. Nämä tarut muodostavat itsenäisen folklorilajin. Tutkittaessa Shota Rustavelin yhteyksiä folkloriin on tähän kysymykseen kiinnitettävä suuri huomio.

[1] Tämä säkeistö ja alempana olevat lainaukset "Vephis-Tkaosanista" on suomennettu A. I. Kantshelin ja K. A. Balmontin venäjänkielisistä käännöksistä.

2

Puhuen Shota Rustavelista ja kansan luovasta taiteesta me pidämme silmällä kahta seikkaa — kansanomaisia variantteja aiheesta "Tiikerintaljainen sankari" satujen ja runoelmien muodossa ja taruja Shota Rustavelin elämästä ja toiminnasta.

Siirtykäämme luonnehtimaan kutakin näistä folklorilajeista.

Pysähtykäämme ensiksi kansanomaisiin variantteihin runoelmasta "Vephis-Tkaosani". Käytettävissämme on lähes neljäkymmentä varianttia, jotka on koottu Gruzian eri kulmilta. On huomautettava, ettei koottu ainehisto läheskään tyhjentävästi käsitä sitä Tarielista olevaa satujen, runoelmien, tarujen ym. rikkautta, joka on kansan keskuudessa. Nämä variantit eivät ole läheskään yhdenlaatuisia; niinpä esim. Itä-Gruzian tarut Tarielista täydellisesti eroavat Länsi-Gruzian taruista, vuoristoseutujen tarut alankoseutujen taruista.

Tällaisesta esityksen kirjavuudesta huolimatta on kaikilla varianteilla yhteinen juoni: elipä kerran ihmesankari nimeltään Tarieli; hänellä oli kaunotar ("mzetunahavi") vaimo Mzekali (auringon tytär) eli Nestan-Daredzhani. Tarielilla on paljon vihollisia, erikoisesti ovat hänelle äkeissään kadzhebit (paholaiset), jotka katselevat kateissaan hänen vaimoaan ja suunnittelevat tämän ryöstämistä. Viekkaudella he onnistuvat ryöstämään Mzekalin, sulkevat hänet arkkuun ja purjehtivat hänen kanssaan merelle. Pitkän purjehduksen jälkeen arkku ajautuu rannalle Fasmanin maassa. Ohikulkevat metsästäjät alkavat sodan kadzhebeja vastaan, mutta nämä pääsevät karkuun, purjehtivat uudelleen merelle ja sitten sulkevat ryöstämänsä kaunottaren Kadzhetin linnaan. Vihastunut Tariel lähtee etsimään "aurinkoaan". "Vephis-Tkaosani" ("tiikerintaljaan puettu") Tariel kuljeksii vuorilla, laaksoissa ja meren rannoilla. Sen maan tsaari, jossa Tariel kuljeksii, käskee kahden ritarinsa ottaa hänet kiinni ja tuoda tsaarin eteen, mutta heidän ponnistuksensa ovat turhia: Tariel tappaa ritarit. Murehtien molempien lemmikkiensä kuolemaa lähtee tsaari itse sotaretkelle. Suunnaton sotajoukko ympäröi lakeudella makaavan Tarielin. Rynnäten sotajoukon keskelle kuin haukka kyyhkysparveen Tariel alkaa säälimättä lyödä vasemmalle ja oikealle. Tämän tuhoisan kamppailun aikana Tariel kohtaa erään nuorukaisen — Avtandilin. Tariel säästää nuorukaisen hengen, sillä nuorukaisen silmät muistuttavat Tarielille hänen serkkunsa silmiä. Palattuaan kotiinsa Avtandil kertoo vaimolleen, Tinatin kaunottarelle, ihmeellisen sankarin jalomielisyydestä. "Ehkä hän onkin tietymättömiin kadonnut serkkusi Tariel, — sanoo Tinatin miehelleen, — miksi sinä et kysynyt, kuka hän on?" Tinatinin vaatimuksesta Avtandil lähtee etsimään Tarielia. Monien seikkailujen jälkeen Avtandil löytää Tarielin ja heistä tulee ystävykset. Nyt myöskin Avtandil lähtee etsimään ystävänsä — serkkunsa Tarielin — vaimoa.

Pitkäaikaisten harhailujen jälkeen Avtandil osuu vankeudessa kituvan Nestan-Daredzhanin jäljille. Harhailujensa aikana Avtandil kohtaa ritari Pridonin, joka myös lämpimästi ottaa osaa etsiskelyihin. Loppujen lopuksi kaikki kolme veljesliiton solminnutta ritaria kohtaavat toisensa ja yhteisin voimin vapauttavat Nestan-Daredzhanin vankilasta.

Tämä kertomus esitetään eri varianteissa eri tavalla. Eräissä toimivat lentävät "deivit", kotihaltijat ja hännälliset akat, toisissa ei Avtandilia ole lainkaan, vaan hänen tilallaan on toisennimisiä sankareita (tsaarin ottopoika, Ushkuri, Jefrem ym.). Paitsi ihmisistä ja taruolennoista puhutaan saduissa maagillisesta ruoskasta, taikajalokivestä, verestä, jossa on elämännestettä, lentävistä hevosista, ihmeitätekevistä lehdistä, kalojen palvonnasta ja muista muinaisemman kauden eepokselle luonteenomaisista atribuuteista.

Tämä sallii ajatella, että alkuperäisessä muodossaan kansanomainen susetti suuresti erosi Rustavelin susetista ja oli samanlainen sankaritarina kuin "Amiran Daredzhani". Seuranneena feodaalisena kautena, kuten näkyy, on tämä susetti ilmeisesti joutunut suurten muutosten ja lisäysten alaiseksi. Uusien elinolojen vaikutuksesta luodaan sankarillis-mytologiselle perustalle feodaaliselle aikakaudelle luonteenomainen rakkaus-sankariromaani. Tällainen ilmiö havaitaan myöskin länsieuroppalaisessa folklorissa, vertaa esimerkiksi runoelmaa "Tristan ja Isolde".

Lukuunottamatta eräitä yksityisseikkoja, ovat Rustavelin runopukuisen romaanin ja myöhemmän kauden kansantarun juonet melkein samanlaiset. Kaava on seuraavanlainen: e n s i m m ä i s e s s ä t a p a u k s e s s a — 'kahden rakkaus' — 'mzetunahavin ryöstö' — 'etsintä' — 'rakastavien sydänten yhteenliittyminen'; t o i s e s s a t a p a u k s e s s a — 'kahden rakkaus' — 'etsintä' — 'rakastetun kuolema' — 'elpyminen' — 'rakastetun tapaaminen' — 'avioliitto'. Useimmissa kansan varianteissa päättyy tarina tärkeimmän henkilön täydelliseen voittoon. Mutta jos katsomme syvemmälle, niin huomaamme, ettei folklorivarianteissa puutu traagillisia motiiveja. Tätä aivan selvästi todistaa variantti, jonka kirjoitimme muistiin Kartaliinissa, sillä vaikka tarina Tarielista päättyykin tässä variantissa hänen ja Nestan-Daredzhanin häihin, niin Avtandil silti tuhoutuu häntä vastaan kiukkuisesti hyökkäävien vihollisten käden kautta.

Täten voidaan todeta, että myöskin "Tarielianissa" on tragedian elementtejä niinkuin "Tristan ja Isoldessakin". Tätä momenttia ei ole Shota Rustavelin runopukuisessa romaanissa. Runoilijalle oli tragedia vieras. Vasta XVI—XVII vuosisadoilla Nanutsh Tsitsiashvili, Josef Tbileli ja muut, jotka jatkoivat ja täydensivät "Vephis-Tkaosania", tekevät vastaavia lisäyksiä, kuten esimerkiksi "Avtandilin testamentin". Tämä on nähtävästi tapahtunut kansanrunouden vaikutuksesta.

Shota Rustavelin runopukuinen romaani kehittyy kahta rinnakkaislinjaa. E n s i m m ä i n e n: tsaari Parsaran, hänen tyttärensä Nestan-Daredzhani, tämän kasvattaja ja täti Davar ja Nestan-Daredzhaniin rakastunut Tariel. Suurella mestaruudella kuvaa runoilija jokaista näistä henkilöistä. Kahdella kolmella säkeellä on annettu verraton kuva Nestan-Daredzhanista:

Impi, jonka kasvot loistaa
seitsenvuodet, ettei moista,
Kuu ja päivä säihkyi noista, — oli
Nestan-Daredzhan.
Hänet, armas, jättää luotaan, kuin
voi kestää tuskaa tuota?
Sydämelle missä suodaan timantti
kuin käteen vaan?

Rustavelin runoelmassa esiintyvän Nestan-Daredzhanin esikuvana on "mzetunahavi" — gruzialaisten satujen pidetyin sankaritar. "Tarielianin" varianteissa häntä mainitaan eri nimillä: Nestan-Daredzhani, Nestan-Daredzhani, Lertsam-Daredzhani, Mzetunahavi ja Mzekali. Näiden nimien linguistinen[1] analyysi johtaa meidät kaukaiseen menneisyyteen, muinaisimman kauden Egyptin ja antiikkisen maailman jumalattariin.

Toisen esiintyvistä henkilöistä, Tarielin, on runoilija kuvannut harvinaisella kirjallisella mestaruudella ja loistolla. Tämän sankarin, muinaisen sankari-tsaarin kasvattaman ritarin taiteellisina synonyymeina ovat: leijona, pantteri, nero, aurinko, tähti.

Tarielin ja Nestan-Daredzhanin rakkausvaiheiden kuvaamiseen, jotka muodostavat romaanin pääytimen, on taiteellisesti sommiteltu Parsadanin — Mzekalin isän, Mzekalin kasvattajan — Davar tädin, neekeriorjien ym. kuvat.

"Vephis-Tkaosani" runoelman t o i n e n paralleli on Avtandilin ja Tinatinin romaani. Tähän paralleliin on sijoitettu ja siihen elimellisesti liitetty myöskin tsaari Rostevan, Pridon ja Fatman.

Runoilija yhdisti nämä molemmat parallelit, luoden yhden, taiteellisesti yhtenäisen susetin. Kertomus Tarielin rakkaudesta Nestan-Daredzhania kohtaan on niin luonnollisesti yhdistetty ja punottu kertomukseen Avtandilin ja Tinatinin romanttisista seikkailuista, ettei lukija lainkaan huomaa samassa rungossa kahta yhteenpunottua oksaa.

Shotan ajatuksen mukaan on saman oksan sankarien välillä mahdollista sukulaisuussuhde. Ja runoelmasta tosiaankin selviää, että Nestan-Daredzhani on tsaari Parsadanin tytär, jota tsaaria runoilija luonnehtii seuraavilla sanoilla:

Tunnettu on maailmassa, seitsemän on
Intiassa
Tsaaria. On kunniassa suurin kuulu
Parsadan.
Kuusi kruunua on hällä, uljahalla,
päättävällä
Johtajalla tsaarein tällä, sotajoukon
kuuluisan.

Ensimmäisen ja toisen oksan henkilöitä ei yhdistä sukulaisuus, vaan sankaruus ja ystävyys.

[1] Kielitieteellinen.

Suuri sovettimaailmankartasto

(Keskustelu SSSR:n TpKK:n yhteydessä olevan Suuren sovettimaailmankartaston Tieteellis-kustannusinstituutin tirehtöörin professori V. E. Motylevin kanssa.)

Joulukuun lopussa aletaan lähettää tilaajille Suuren sovettimaailmankartaston ensimmäistä osaa. Ensimmäisen osan lähettäminen tilaajille tulee suoritetuksi helmikuun loppuun mennessä.

Kartaston ensimmäinen nidos sisältää kokonaisuudessaan SSSR:n ja kapitalistisen maailman kartat. Nidos sisältää laajan kokoelman yleisiä ja erikoisia fyysillis-maantieteellisiä, taloudellisia, poliittisia ja historiallisia karttoja. Fyysillis-maantieteellisten karttojen joukossa annetaan uudelleen viimeisten tieteellisten tietojen perusteella laadittu maapallonpuoliskojen fyysillinen kartta, valtamerien fyysilliset kartat, laaja ilmastokarttojen kokoelma, geologiset, maaperä-, gravimetriset, magneettiset ym. kartat.

Maailman poliittis-taloudellisten karttojen joukossa on huomattava kokoelma tämän kysymyksen suhteen olevia Leninin ohjeita vastaavasti laadittuja imperialismin karttoja. Niiden joukossa ovat kapitalistisen maailman maiden finanssiriippuvaisuuden kartat, maailman jakamisen historiallisia karttoja, imperialististen valtioiden kauppakilpailun karttoja jne.

SSSR:n taloudellisten karttojen joukossa annetaan laaja kokoelma teollisuuskarttoja, mitkä luonnehtivat sovettiteollisuuden sijoittamista Suuren sosialistisen revolutsion kaksikymmenvuotispäivään mennessä.

Näiden karttojen ohessa on annettu myöskin Venäjän teollisuuden kartat v. 1913, mitkä on laadittu samoissa mittakaavoissa ja v. 1926—27 verrannollisissa hinnoissa. Tämä antaa mahdollisuuden rinnastaa nykyajan teollisuutta revolutsion ajan edelliseen teollisuuteen ja saada selvän käsityksen maamme industrialisoinnin menestyksistä.

Maatalouden sosialistinen rekonstruointi on osoitettu kollektivisoimisen, KTA:n ja sovhoosien kartoissa. Monivärinen poliittis-hallinnollinen kartta osoittaa SSSR:n nykyistä poliittis-hallinnollista jakoa.

Kartaston ensimmäisen nidoksen ensimmäisen painoksen painosmäärä on 10 tuhatta kappaletta. *(TASS).*

ANTTI TIMONEN

STALIN VALITSIJOITTENSA EDESSÄ

Kun Karjalan peittävi lumien vyöhyt
Ja kinokset kattavi järvien maan,
Niin lämpimät aallot Krimillä lyövät
Ja ikuista kesää ne loiskuttaa.
Kun Karjalan raataja lepoaan nukkuu,
Jo Kaukaiseen Itähän aurinko saa,
Tienoot kun siellä hämyhyn hukkuu,
Meill' yhä käy työn humu parhaillaan.

Suuri, niin laaja on äärestä toiseen
Raatajien armahin Sovettimaa —
Vaan osoittaa voitko sä johtajan moisen,
Kuin Stalin, mi onnehen johdattaa?
Tuntevat Stalinin nuoret ja vanhat
Tuntevat johtajan Sovettimaan;
Tuntevat kaikki maailman kansat,
Raatajat, johtajan taistelussaan.

Sovettimaa kun juhlaansa viettää,
Parhaita poikiaan Sovettiin vie,
Niin listahan nimen se kalleimman jättää
Ja kansansa eteen käy Stalinin tie.
Hän sanoin kultaisin vakaasti haastaa:
Voitte luottaa toveri Stalinihin.
(Myrskyiset hurraat käy laajasta maasta)
Hän tehtävät täyttää, vakuutan sen.

Huudahtaa raatajajoukosta kansan:
Seuraamme toveri Stalinia!
Mutt' Stalin puhuu: — Neuvon mä annan:
Katsokaa Sovettiin valittuja!
Kutsukaa pois, ken ei tehtävää täytä
Kutsukaa pois, ken syrjähän jää!
Vaatikaa: Leninin tyyli sä näytä
Työssäsi, muuten et paikkaasi nää. —

Kansansa eessä on rahvahan poika —
Parhain, mi maallemme onnea saa.
Tietävi maa: Meit' kenkään ei voita,
Kun Stalinin puolue johdattaa.
Vaikk' Karjalan peittävi lumien vyöhyt
Ja kinokset kattavi järvien maan,
Niin lämpimät aallot mielissä lyövät,
Kun tiedämme: Stalin on johdossa maan.

DZHAMBUL

Kazakhian kansanlaulaja

Suuri Stalinilainen laki

Lennä lauluni aulista auliin,
Kuulkaa, te arot, laulu Dzhambulin!
Lakeja paljon näin elossain,
Ne lait ne köyrsivät selkää vain,
Ja kuunkin paistehen kalventain
Ne kyyneleet silmiin puursi
Ja syville poimuille otsankin uursi. —
On allahin lait, lait Ablainkin,
Lait oli myös verisen Nikolainkin,
Ne lait, joilla lapsia riistettihin,
Ne lait, joilla kansaamme murhattihin
Ja tyttömme karjana kaupattihin,
Ne lait, joilla laski aulien luku,
Ne lait, joilla lihoi vain herrojen suku,
Ne lait, joilla nälkä ja kuolema nää
Auleissa kulki kuin tuuliaispää.
Lennä lauluni aulista auliin,
Kuulkaa, te arot, laulu Dzhambulin!
Pienoinen askel on tien alkujuuri.
Lähteistä kasvaa merikin suuri.
Kivestä kimmoinen teräs luontuu,
Ja sanasta kansaan viisaus juontuu.
Niin maassamme, miss' yhä onni karttuu,
Myös maailman iloisin nuoriso varttuu.
Ja heille luo kolhoosi laulujen summat,
Ne laulujen kauneimmat, laulujen kummat.
Helise, dombra, kolhoosiauleissa.
Kuulkaa, te arot, akyn Dzhambulia.
Kuulkaa, Kastek, Karakool, Kasteljan,
Minä mainetta sovettilain nyt julistan,
Sen lain, joka iloa rintoihin tuopi,
Sen lain, joka aronkin viljavaks' luopi,
Sen lain, joka sydämen laulamaan saa,
Sen lain, joka nuoruuden vihannoittaa,
Sen lain, jonka käskyjä luontokin täyttää,
Työrahvahan kunniaa, mainetta näyttäin,
Sen lain, joka aulien lapsetkin laittaa
Pääkaupungin kouluihin, tietojen aittaan,
Sen lain, jolla veljesrespublikat
Maan tähtivyöss' on samanarvoisat.
Akynit, antakaa laulujen juosta
Stalinilaisesta Konstitutsiosta!
Laulaen kansojen veljeydestä,
Laulaen isänmaan kukoistuksesta,
Akynit, menkää joukkojen luo,
Työhön ja taistoon kutsuen nuo.
Näin lämmitti sydämet miljoonien
Stalin — isämme armahainen!

Suomentanut **Tatu Väätäinen.**

Miten papaninilaiset tulevat otetuksi jäälautalta

Keskustelussa "Izvestijan" kirjeenvaihtajan kanssa Pohjoisen meritien päähallinnon päällikkö akateemikko O. J. Schmidt, kirjeenvaihtajan kysymykseen: miten papaninilaiset tulevat otetuksi pois liikkuvalta jäälautalta, lausui seuraavaa:

— Papanin ja hänen toverinsa tulevat jatkamaan tieteellistä työtään myöskin Grönlannin merellä, jossa tällä hetkellä on liikkuva "Pohjoisnavan" asema. Papaninilaiset itse haluavat mahdollisimman pitkälti pysyä jäälautalla, täydellisesti suorittaakseen kaikki tutkimustieteelliset työt, mitkä alkuperäinen vuosiohjelma edellyttää. Ja se merkitsee sitä, että heidän on jäätävä jäälautalle huhtikuuhun, mahdollisesti toukokuuhun asti. Jäälautan liikunnasta päätellen, "Pohjoisnavan" asema tulee sinä aikana olemaan Grönlannin meren eteläosassa, nähtävästi pohjoisen leveyden 75 ja 78 asteiden välillä. On selvää, että kevään tullen jää alkaa pehmetä. Näinollen, voimakas jäänmurtaja "Jermak" saa mahdollisuuden joko lähetä jäälauttaa, jolla sijaitsee papaninilaisten leiri, tai tunkeutua sen sijaitsemisrajoniin. Viimeisessä tapauksessa yhteys jäänmurtajan ja "Pohjoisnavan" aseman välillä tulee toteutumaan lentokoneen avulla, minkä me lastaamme jäänmurtajaan.

Tällä hetkellä "Jermak" asettautuu remonttiin. Remontti tulee suoritetuksi sillä laskelmalla, että jo huhtikuun 1 päivänä jäänmurtaja voisi lähteä Muurmanskiin. Muurmanskista se menee Huippuvuorille ja sieltä Grönlannin merelle jään reunaan, jossa sinä aikana tulee suorittamaan patrullipalvelusta hydrografinen alus "Muurmanets".

— Jäälautta, jolla sijaitsee "Pohjoisnavan" asema, on suuri, luja, mahtava jäälautta. Muutoin ei tietenkään voi kieltää mahdollisuutta, että sekin saa halkeaman, että se rikkoutuu useammaksi kappaleeksi. Mutta, kuten tsheljuskinilaisten kokemus osoittaa, se ei vielä lainkaan merkitse sitä, että siinä tapauksessa olisi heti korjattava asema. Jäälautta on siksi suuri, että sen kappaleetkin ovat riittävän suuria töiden jatkamiseksi. Tämän jäälautan yhdelle neljännesosallekin voivat menestyksellä laskeutua raskaat lentokoneet. Jos pikainen apu kävisi välttämättömäksi, me olemme aina valmiita siihen. "Pohjoisnavan" aseman perustamisen jälkeen Rudolfin saarelle oli jätetty tov. Mazurukin tisurilentokone. Tällä hetkellä Rudolfin saarella on tov. Shevelevin retkikunnan neljä lentokonetta. Tarpeen vaatiessa mikä tahansa näistä lentokoneista voi lentää Papaninin leirille, ottaakseen heidät sieltä, sekä tieteellisen ainehiston, välineet ym. kaluston.

Muutoin on mainittava, että lento Papaninin ryhmän jäälautalle on nyt paljon helpompi kuin silloin, kun se oli Pohjoisnavalla, vaikka matka onkin likimäärin samanlainen. Ensiksikin, jäälautta on nyt paljon etelämmällä, ja toiseksi me tiedämme aseman tarkat koordinaatit; ne joka päivä ilmoittaa meille radioitse tov. Krenckell. Sitäpaitsi hänen radioasemansa voi antaa lentokoneelle lentosuunnan.

Muutama päivä sitten papaninilaiset ilmoittivat, että heidän jäälauttansa ui Grönlannin rannikkojen lähellä ja selvänä päivänä he näkevät rannikkovuoret. Johtuuko tästä, että merivirrat voivat kuljettaa jäälautan Grönlannin rannikolle?

Todellakin, liikkuva jäälautta nykyään kiertää Grönlannin koilliskulmaa kaikkiaan 70—80 kilometrin päässä rannasta. Mutta lähemmäksi rantaa jäälautta kuitenkaan ei voi mennä, sillä sitä suojelee jään reuna, mikä liikkuu myöskin Grönlannin rannikkoja pitkin. On paljon arveluttavampaa se, että "Pohjoisnavan" liikkuva jäälautta, jatkaen liikuntaansa etelään yhdessä sen jäämassan kanssa, mikä liikkuu rannikkoa pitkin, loittonee hiukan itään. Toisin sanoen, voidaan arvella, että vastaisuudessa välimatka "Pohjoisnavan" liikkuvan aseman jäälautan ja Grönlannin rannikon välillä ei vähene, vaan, päinvastoin, lisääntyy.

Pohjois-Karjalan maatalouden pioneerit

Pohjois-Karjalan nopeasti kasvava ja kehittyvä maatalous vaatii siihen kiinnitettäväksi mitä suurinta huomiota. Tämän yhteydessä, rinnan teoreettisten tietojen kanssa, on omattava rikas kokemus pohjois-Karjalan maataloudessa. Kalevalan rajonin agronomi P. Kalinin ja kolhosnikka-kokeilija tov. Väinö Korhonen ovat tehneet tällä alalla suuren työn. Kolhoosissa "Novaja Zhiznij" he organisoivat kolhoosi-laboratorion. Jo ensimmäisenä vuonna kolhoosi-laboratorio suoritti lukuisia kokeita erilaisten maataloustuotteiden kasvattamisen alalla pohjois-Karjalan oloissa. Kaikki kokeet kolhoosi-laboratorio suoritti tarkan temaattisen plaanin mukaan.

Kalevalan rajonin kolhoosilaboratorio tämän vuoden aikana pääasiallisesti työskenteli uusien kasvilajien ja jyväviljakasvien kasvattamisen alalla. Kokeilijat olivat ottaneet tehtäväkseen löytää täydelleen kelpaavia, täydelleen kestäviä pohjois-Karjalan oloissa sopivia maataloustuotteita. Laboratorio kokeili yli 40 lajia kauraa, ohraa, hernettä, vehnää ja perunaa. Laboratorion suorittamalla työllä on suuri merkitys pohjois-Karjalan maataloudessa. Kokeilun yhteydessä ilmeni, että samaan maahan kylvetyt 5 kauralajia, jotka kylvettiin samana päivänä, samalla lannoituksella ja muokkauksella, antoivat erilaisen sadon ja valmistuivat eri aikoihin.

Kokeita tehdessä eri ohralajien kanssa kolhoosi-laboratorio sai vieläkin huomattavampia tuloksia. Esimerkiksi ohra "Koljhikum" kylvettynä samanlaiseen maahan ja käyttämällä samoja agroteknillisiä menetelmiä, kuin paikalliselle lajittomalle ohralle, antoi sadon 21,5 sentneriä hehtaarilta, mutta paikallinen lajiton ohra ainoastaan 16 sentneriä hehtaarilta. Mutta "Detskoseljskij N:o 617"-lajinen ohra kylvettynä laboratorion koepellolle antoi paljon alhaisemman sadon kuin paikallinen lajiton ohra. Tämä osoitti sen, että useat jyväviljalajit, jotka eivät ole soveltuvia rajonin ilmastosuhteisiin ja maaperään, antavat paljon alhaisemman sadon kuin paikallinen lajiton jyvävilja.

Herneen kokeilussa käytettiin 21 hernelajia. Myönteisempiä tuloksia osoittivat ainoastaan kaksi lajia "Kapital" ja "Irlandets". Nämä lajit antoivat 25 sentnerin sadon hehtaarilta.

On selvää, että Kalevalan kolhoosi-laboratorion kokeilutyöllä on suuri merkitys. Tulevaisuudessa sen työtä tällä alalla on laajennettava. Pohjois-Karjalan maatalouden pioneereille, P. Kalininille ja kolhosnikka-kokeilijalle tov. V. Korhoselle on osoitettava kaikinpuolista apua ja tukea. Tämä tehtävä kuuluu Kalevalan rajonin yhteiskunnallisille järjestöille ja Karjalan Narkomzemille.

Agronomi **Orest Kischenko.**

V. ERVASTI.

SOI KANTELEENI KIELIN HELKKYVIN...

Soi kanteleeni kielin helkkyvin!
Soi syömmen tuntehia, riemun säveleitä.
Nyt ällös kaiu soinnuin kaihoisin,
pois suru, valitus pois äänestäsi heitä.
Jo soinnut ihanimmat herätkää
ja soikaa kilpaa ilon huminassa!
Sä ethän suinkaan muista jälkeen jää;
nääs: laulaa kaikki meidän riemun maassa.

— — —

Mull' oisko taito vanhan Väinämöisen,
mä laulun uuden, kauniin laulaisin;
mä saisin kuulemahan kuunkin öisen
ja päivän soinnuillani lumoisin.
Mua vaiti kuuntelisi metsäin puut
ja mykiks' saisin petoin, lintuin suut.

Mä mistä laulaisinko? Mistä voimat saisin?
Ja mistä pohjan lauluun löytäisin?
Mä esiin elon kauniin, uuden toisin
ja ihmisonnen, riemun soittaisin —
sen riemun, joka nostaa rintojamme,
sen onnen, joka täyttää suuren maamme.

Näin sorvin surinan mä saisin sanelmiksi
ja iskut moukarin mä rytmiks' muovaisin,
mä tuulten humut soisin soitelmiksi
ja neidon naurut lauluiks' laatisin.
Vaan mistä sanat? Mistä riimit nuo?
Oi Muusa! Mulle apuasi suo.

— — —

Soi kanteleeni kielin helkkyvin,
soi syömien tuntehia, riemun säveleitä!
Vain nyt sun äänes' kaikuu kaunoisin,
kun mieltä soittajan ei suru synkkä peitä.
Vain nyt, kun soittajan on sormet vapaat,
voit soittaa vihamiehillemme pelon kauhut,
mut sävelilläs' ystävissä ilon tapaat.
Siis äänekkäämmin soikaa kunniamme laulut!

Me tarkoituksella pysähdyimme "Vephis-Tkaosanin" sankarien sukulaisuussuhteisiin, että voisimme vetää parallelin suusanallisissa kansantuotteissa mainittujen samannimisten sankarien kanssa. Tässä suhteessa on suurta kirjavuutta. On suoritettava paleontolooginen tutkimus ylempänä mainitsemiemme parallelilinjojen löytämiseksi. Tämä seikka on hyvin arvokas folkloristille. Yksityiskohtaisemmassa tutkimuksessa selviää, että runoelman sankarit ovat keskenään verisukulaisuudessa. Tämä johtaa meidät heimon elinoloihin, muinaisemman järjestelmän perheeseen.

Sankarien sukulaissuhteen määrittelyssä suusanalliset kansantarut eroavat suuresti toinen toisistaan. Tässä suhteessa on olemassa vähintään viisi toisintoa.

Eräiden tarujen mukaan Tariel, Avtandil ja Pridon ovat synnyltään veljeksiä. Toisten mukaan Tariel on visiirin poika, Avtandil on hänen serkkunsa, ja Pridon ritari, joka on solminnut veljesliiton Tarielin isän — Mirin kanssa. Kolmas toisinto — Tariel ja Avtandil ovat tsaarin visiireitä, eivät ole keskenään sukulaisia ja molemmat ovat rakastuneet omien tsaariensa tyttäriin. Pridon on Tarielin setä ja Asmati hänen tätinsä. Neljäs toisinto — Tariel on tsaari Kaihosron mouravi (käskynhaltija), Ushkuri ja Hodzha ovat hovimiehiä. Tariel, Ushkuri ja Hodzha eivät ole keskenään sukulaisuussuhteissa. Tämän kolmikon syntymisen selittää adzharilainen variantti toisista varianteista poikkeavasti. Ushkuri on tavallaan Tarielin alter ego [1], ja Hodzha (joko pappi tai hallitseva henkilö) esittää Pridonin roolia. Lopuksi viimeinen toisinto — "Vephosani" Tariel (ihmispantteri) on tsaari. Avtandilin asemesta esiintyy tsaarin ottopoika, Pridonin sijasta on "deivi", ja Asmati on nimitettynä sisarena. Nestan-Daredzhani esitetään "mzetunahavina" ja Tinatin tsaarittarena. Tärkeimmät sankarit eivät ole verisukulaisuudessa. Erikoista huomiota ansaitsee se seikka, että viimeisessä variantissa kertoelma Tarielista on jäänyt sivuun ja päähuomio on keskitetty "tsaarin ottopojan" seikkailuihin.

1) Toinen minä.

3

Shota Rustaveli on yleismaailmallinen runoilija. Hänen lukijoitaan on muuallakin kuin Gruziassa. Shota astuu synnyinmaansa rajojen ulkopuolelle aivan samoin kuin Goethe astui Saksan rajojen yli tai Homeros Kreikan rajojen yli. Tämä antaa täyden oikeuden tarkistella Shota Rustavelin ja kansan luomistaiteen keskinäisten suhteiden probleemia maailmankirjallisuuden näkökulmasta. Rustaveli seisoo itäisen ja läntisen kulttuurin rajalla. "Vephis-Tkaosani" on yhtä paljon lähtöisin näistä molemmista kulttuureista, eikä tätä tuotetta voida tutkia niistä irrallisena. Tässä tarkoituksessa me ensiksi käännymme länsimaisen eepoksen puoleen.

Näytteeksi otamme "Tristanin ja Isolden". Tämän romaanin susetti, kuten toteavat akateemikko N. J. Marrin nimelle omistetun kielen ja ajattelun instituutin tutkimukset, on sankarillis-mytoloogisesta tarusta muuttunut feodaalisen kauden mieliromaaniksi.

Taru "Tristanista ja Isoldesta" liittyy kiinteästi kaukasialaisten kansojen suusanallisen kirjallisuuden muistomerkkeihin, esimerkiksi "Eterianiin". Niissä on hyvin paljon yhteisiä piirteitä: mytologia, susetin kehittyminen, semantiikka [1] ja motiivit monissa tapauksissa sattuvat yhteen ihmeteltävän tarkasti.

1. "Eterianin" pääsankarit — Abessalom ja Eteri rakastavat toisiaan Tristanin ja Isolden tavoin. Rakkauden tunnetta ei voi karkoittaa pois edes fyysillinen kuolema. Tämä tunne sisältää kosmillisen voiman eikä ihminen voi sitä välttää.

2. Rakkauden vaivoja kärsivän Abessalomin voi parantaa ainoastaan "mzetunahavi" — Eteri. Hän kiirehtii Abessalomin luo, mutta tapaa tämän jo kuolemankielissä. Eterin nähtyään Abessalom kuolee. Murheen murtama Eteri päättää päivänsä itsemurhalla. Analoogisia momentteja on myöskin "Tristanissa ja Isoldessa". Isolde samoin päättää päivänsä rakastettunsa ruumiin ääressä.

3. Molemmat romaanit päättyvät traagillisesti. Kummassakin tapauksessa syvän rakkauden uhriksi tuodaan ensin miessankari ja välittömästi heidän kuolemansa jälkeen tekevät itsemurhan sankarittaret.

1) Merkitysoppi.

4. Kahden rakastavan sydämen yhteenliittymistä häiritsee kolmas henkilö, toisessa tapauksessa tsaari, toisessa - Murman. Viimemainittu on pahanhengen personoituma. Saadakseen valtaansa Eterin hän Faustin lailla myy sielunsa saatanalle.

5. Molemmissa romaaneissa pistää selvästi esille kasvien palvonta muinaisella kaudella. Yöllä Tristanin haudalle kasvaa puu, jonka latva ihmeellisesti taipuu tunkeutuen Isolden hautaan. Turhiksi jäävät ihmisten ponnistukset katkaista tämä taikavesa. "Eterianissa" on tämä motiivi esitetty suurella taiteellisella voimalla.

Kaikkien näiden tuntomerkkien perusteella me tulemme johtopäätökseen, että "Eteriani" kuuluu muistomerkkien samaan sykliin kuin osoitettu kelttiläinen taru, ja täten siis todetaan yhtäläisyys länsi-europalaisen eepoksen ja Kaukasian jafetilaisen eepoksen välillä. Mutta paitsi yhtäläisyyttä on niiden välillä myöskin suuri eroavaisuus viitaten niihin erilaisiin oloihin, joissa on tapahtunut susettien kehittyminen.

Laajentakaamme tutkimustemme objekteja ja rinnan Abessalomin ja Tristanin kanssa asettakaamme Amirani (sankari Gruziassa laajalti levinneessä tarussa, joka muistuttaa tarua Prometheuksesta), Tariel (Vephis-Tkaosanitarun sankari) ja Rostoma — pääsankari tarussa, joka Gruziassa tunnetaan nimellä "Rostomiani", ja on kansan toisinto X vuosisadan kuuluisan iranilaisen kirjailijan Abul-Kasim Firdousin "Shah-Namesta".

1. Aurinkoinen Isolde muistuttaa svaanilaista metsästyksen jumalatarta Dalia. Isoldella on kultainen tukka, mikä kosmillisen ajattelun vaiheessa merkitsee auringon säteiden symboolia. Luolassaan asuvaa Dalia myös koristavat kultaiset hiukset. Erään tarun mukaan susi varastaa Dalilta hänen vastasyntyneen lapsensa. Kuuluisa metsästäjä Betkil ajaa petoa takaa, surmaa sen ja palauttaa varastetun lapsen äidille. Mutta äkkijyrkkää kalliota pitkin on vaikea kiivetä, silloin Dal laskee alas kultaiset palmikkonsa, ja metsästäjä kiipeää ylös niitä pitkin kuin köyttä myöten.

Tarun toisen muunnoksen mukaan metsästäjä leikkaa Dalin, Amiran-Daredzhanin äidin, kultakutrit, hiukset ovat luolan lattialla ja jumalatar synnyttää niiden luona ihmesankarin.

2. Tristanin ja Marahotan taistelu muistuttaa Bakbak-deivin ja Amiranin julmaa taistelua. Ensimmäisessä tapauksessa tämä julma kamppailu aiheuttaa ilman liikehtimisen, toisessa — maa jymisee tästä taistelusta.

3. Vesielementti auttaa ihmistä. Luonto on sankarin puolella. Meri sääli Tristania eikä niellyt häntä. Saman kuvan me näemme Lertsam-Daredzhanin suhteen, joka on väkisin pantu arkkuun ja heitetty mereen.

Tarielin motiivi: 'vesi' — 'anastaminen' on "Tristan ja Isolden" semanttisen materiaalin muunnos: 'vesi' — 'parantuminen'. Tämä viimeksi mainittu johtaa ideaan kuolemattomuuden lähteestä.

4. Tariel ja Tristan etsivät rakastamiaan kaunottaria. Tässä on faabulasheema samantapainen: 'rakastettu olento' — 'kaunotar' — 'menetys' — 'etsiskely'.

5. Kultakutrisella Isoldella, kaunotar Lertsam-Daredzhanilla ja hänen rakastetullaan on sovinnaisena merkkinä kultasormus. Sormus sovinnaisena merkkinä on luonteenomainen myöskin gruzialaisille saduille.

6. Amirani ja Tariel aivan samoin kuin Tristan, pelastuvat ihmeellisellä tavalla kuolemasta. Tristanin herättää kuolleista Isolde kasveilla. Amiranin pelastamisessa näyttelee myöskin osaa ruoho, jonka apuun hänen rakastettunsa Kamari turvautuu.

Mielenkiintoinen on taru Amiranin kuolemasta.

Jäätyään veljittä, ystävittä, läheisittä, hän päättää epätoivoissaan tehdä itsemurhan ja työntää säilän sydämeensä. Mutta Amirani on yhä vielä elossa. Hän voi kuolla vain sillä ehdolla, että "häneltä leikataan pikku sormi". Tämän hänelle, jo kuolemankouristuksissa levalle, sanoo Kadzhi (saatana, pahahenki). Amirani leikkaa pikku sormensa ja verta vuotavana heittää henkensä. Hänen rakastettunsa Kamari laskee hiuksensa valloilleen ja suree itsemurhan tehnyttä sankaria. Tällöin pesästään juoksee ulos hiirenpoikanen, joka ryhtyy nuolemaan Amiranin verta. Vihastunut Kamari riisuu kengän jalastaan, heittää sillä hiirenpoikasta ja tappaa sen. Tämän jälkeen ilmestyy hiiri, joka moittii Kamaria, sitten ottaa ruohonkorren ja sivellen sillä poikasensa ruumista elvyttää tämän. Kamari seuraa hiiren esimerkkiä ja samoin herättää eloon rakastettunsa Amiranin.

Avtandil kahdesti elvyttää ystävänsä Tarielin (ensi kerran omilla kyynelillään, toisen kerran verellään).

Adzharilaisen tarun mukaan Ushkuri (Avtandil) elvyttää Tarielin kalan veren avulla. Ja huomiota ansaitsee se seikka, ettei hän saa kalaa vedestä, vaan ampuu sen nuolellaan lennosta. Tämä seikka viittaa muinaisajan vaikutukseen ja nimenomaan kalan palvomiseen, joka oli Gruziassa vallalla. Kuten tunnettua oli koko Taka-Kaukasiassa levinnyt vyshapien totemi.

Näinollen Amirani kuolee leikattuaan pikku sormensa, Akhilleen kuoleman aiheuttaa haava kantapäässä, ja kadzhetilaisen tsaarin (Kamarin isän) kuolema johtuu sääressä olevasta haavasta. Nämä sovinnaiset motiivit soveltuvat yhteiseen semanttiseen linjaan.

Näissä romaaneissa linnut ylläpitävät yhteyttä toisistaan kaukana olevien sankarien välillä; esimerkiksi "Tristanissa ja Isoldessa" pääskyset tuovat tsaarille kohtalokkaat hiukset, Tarielin luo saapuu varhain aamulla kottarainen, jonka on lähettänyt Nestan-Daredzhani, Avtandil lähettää äidilleen kirjeen sitoen sen kyyhkysen siipiin.

Gruzialaisissa saduissa ovat toiset eläimet ja linnut sankarien ehdottomia ystäviä, toiset heidän vihollisiaan. Sika on ihmisen vihollinen, mutta juhta, ratsu, rashi (lentävä ratsu) ja koira hänen ystäviään ja uskollisia auttajiaan.

7. Loistava Isolde, auringonkaltainen Tinatin ja kaunotar Viso (Vis-Ramiani romaanin sankaritar) ovat puetut kallisarvoisiin turkiksiin (kärppä) muistuttaen antiikkisen mytologian jumalattaria.

Tässä on huomautettava, että "Tristan ja Isolden" motiiveja löytyy myöskin toisten kaukasialaisten kansallisuuksien folklorissa (armenialaisessa "Ishtarissa" ja azerbaidzhan-tjurkkilaisissa saduissa), ja samoin kuin "Tarielianin" motiivi ne ovat läheisiä ja analoogisia näiden kansallisuuksien folklorille.

Mielestämme on esitettyjä esimerkkejä tarpeeksi tehdäksemme niistä seuraavan johtopäätöksen: europalaisen, iranilaisen ja kaukasialaisen folklorin välillä on olemassa geneettinen yhteys.

Nyt herää kysymys: mikä on aiheuttanut tällaisen motiivien samanlaisuuden? Onko Länsi omaksunut ne Idältä, vaiko päinvastoin?

Me vastaamme akateemikko Marrin sanoilla: "... ei kukaan ole ottanut mitään keneltäkään, ei länsi idältä eikä itä länneltä tässä kulttuurin luomisessa; kaikissa seuduissa kaikki otettiin omista uumenista, Europan ja etu-Aasian koko väestön yleisen substraatin etnillisistä kasautumista."

Susetin sukulaisuus merkitsee sosiaalista sukulaisuutta. Perusteissaan samanlaiset sosiaaliset olot kaikissa kolmessa maassa loivat perusteissaan samanlaiset susetit. Tällä on selitettävissä ne yhteensattumat, joita me olemme runsaasti löytäneet jafeettisen eepoksen edustajien joukossa.

XII vuosisadasta alkaen "Tarielianiin" suuresti vaikuttaa Shota Rustavelin runopukuinen romaani. Runoelma, joka muutti perustanaan olevan kansantarun, aiheutti myöhemmin muutoksia myöskin siinä folkloriainehistossa, joka jatkoi olemassaoloaan rinnan tämän runoelma-romaanin kanssa. Sen vuoksi nykyään on vaikea jälleenrakentaa "Tarieliani" alkuperäisessä muodossaan.

Shota Rustavelin nerokkaan tuotteen susetista on olemassa erilaisia mielipiteitä. Tässä tapauksessa ovat mielenkiintoisimpia tiedot, joita antaa itse tekijä. Hän kirjoittaa "Alkusanoissa":

Persialaissadun jalon gruzialaisrunoks' valoin...

Näinollen näyttää siltä, ikäänkuin runoilija olisi käyttänyt valmista persialaista susettia. Toisessa kohdassa hän kirjoittaa:

On kaunis muinaissadun kuosi, sen
gruzialaistoisintoon
Kuin harvinaiseen hohtohelmeen tai
timanttien hohteloon
Mä ihastuin. Sen sointusäkeet mun
kynäin alla laulelee.
Ja työhön, lempeen, runosoinnuin mua
armahani huutelee.

Tämä sitaatti todistaa, että hän on muokannut gruzialaisen kansantarun.

Mutta mitä merkitsee runoilijan huomautus "persialaisesta tarusta", jonka hän muka on uudelleen kertonut gruzialaiseen tapaan? Mielestämme tämä viittaus tarkoittaa seuraavaa seikkaa: nerokas runoilija tosiaankin otti tuotettaan varten "tarun" kansanrunouden aarreaitasta, mutta muokkasi sen uudelleen. Mahdollisesti runoilijan eläessä, XII vuosisadalla, tätä tarua pidettiin alkuperältään persialaisena.

Siis Shota Rustavelin viittausta ei ole käsitettävä kirjaimellisesti. Taru ei ole "persialainen", vaan gruzialainen, Gruzian maaperällä syntynyt.

Näin elimellinen yhteys Shotan ja hänen maansa folklorin välillä vielä enemmän lähentää ja sukulaistuttaa runoilijaa kansanjoukkojen kanssa.

4

Nyt vielä muutama sana folkloriainehistosta, mikä koskee itsensä runoilijan persoonaa.

Tässä suhteessa on olemassa paljon ainehistoa historiallisten tai taruluontoisten kertomusten, perintätietojen, runojen ja laulujen muodossa, jotka sisältävät elämäkerrallisia tietoja Rustavelista. Miltei kaikissa Gruzian kolkissa ja erittäinkin Gruzian etelä- ja itäosissa Shota on folklorin suosittu sankari. Tarut kertovat hänen syntymästään, lapsuudestaan, poikavuosistaan ja nuoruudestaan, hänen kasvatuksestaan ja saamastaan sivistyksestä, hänen menostaan Ikaltoskin akatemiaan (Kahetiassa), matkastaan Kreikkaan sivistystään täydentääkseen ja sieltä palaamisestaan.

Kaikki nämä runoilijan elämän vaiheet ovat löytäneet värikkään heijastuksensa suusanallisessa kansankirjallisuudessa.

Harvinaista lämpöä ja tuntehikkuutta huokuvat tarinat runoilijan rakkausvaiheista. Meshetiläisen tarun mukaan Shota oli rakastunut harvinaisen kauniiseen tyttöön, nimeltä Nino, joka oli vaikutusvaltaisen meshetiläisen ruhtinaan Elisbarin tytär. Runoilija matkustaa Kreikkaan ja rakastuneet joutuvat eroon. Nino on uskollinen runoilijalle, ei mene miehelään, vaan odottaa rakastettunsa palaamista. Kuuden vuoden kuluttua Shota saapuu kotiin. Jostain syystä hän ei voi samana päivänä tavata rakastettuaan. Epäilysten ja mustasukkaisuuden kalvama Nino hiipii yöllä Shotan talolle ja kurkistaa ikkunasta: runoilija istuu pöydän ääressä, ja hänen luonaan seisoo joku tyttö, jota Nino luulee runoilijan vaimoksi ja epätoivoissaan hän päättää päivänsä itsemurhalla. Mutta huoneessa ollut tyttö olikin Shotan sisar, sanotaan tarinan epilogissa.

ULKOMAILTA

Rumanian hallituksen tappio vaaleissa

Bukarest, (TASS). Rumanian parlamentin vaalien lopullisia tuloksia ei ole vielä julkaistu. Ennakkotietojen mukaan, koko Rumaniassa osallistui äänestykseen 2.700.000 valitsijaa, mikä on 14 prosenttia koko väestöstä ja 55 prosenttia valitsijain yhteisluvusta. Todellisuudessa äänestykseen osallistuneiden valitsijoiden luku on paljon pienempi, sillä liberaalisen hallituspuolueen jäsenet useimmassa tapauksessa saivat yhden vaalibulletiinin asemasta 3—5 bulletiinia.

Vaalit kulkivat ankaran terrorin oloissa. Kuten jo tiedotettiin, vaalipäivänä, joulukuun 20 päivänä, useita ihmisiä tuli tapetuksi ja yli 20 haavoitetuksi.

Hallitus ryhtyi kaikkiin toimenpiteisiin, turvatakseen kannattajilleen 40 prosenttia äänistä, mitkä olivat sille välttämättömiä enemmistön saamiseksi parlamentissa. Useita rajoneja ei päästetty äänestämään "karantiinin" tekosyyllä. Suuri määrä äänistä oli katsottu "kelpaamattomiksi". "Kelpaamattomien" äänten määrä tekee 20 prosenttia.

Ja kuitenkin, ankarasta terrorista ja väärennyksistä huolimatta, hallituspuolueen ei onnistunut saada välttämätöntä 40 prosenttia. Ennakkotietojen mukaan, mitkä voivat vain jonkunverran muuttua äänten lopullisessa laskussa, liberaalinen puolue sai 37,5 prosenttia kaikista äänistä, kansallinen talonpoikaispuolue 19,4 prosenttia, fasistinen puolue "Rautainen kaarti" 16 prosenttia, Gogi-Kuzin fasistinen ryhmä (kansallis-kristillinen puolue) 9,7 prosenttia, unkarilainen puolue 4,4 prosenttia. Muut äänet jakautuivat muiden pienten puolueiden kesken.

Vaalien tuloksia katsotaan Rumaniassa hallituksen ja liberaalisen puolueen suureksi tappioksi. Sanomalehti "Dreptatea" kirjoittaa vaalien tuloksien johdosta: "Maa kategorisesti torjui pankkiirien, riistäjien ja santarmien liberaalisen hallituksen, ankaran sensuurin ja saartotilan hallituksen". Vaalit, minkä tuloksena oli hallituksen näin ankara tappio terrorista huolimatta, vississä määrässä heijastivat maassa vallitsevan työtätekevien joukkojen suuren tyytymättömyyden. Vaalit eivät tietenkään läheskään täydellisesti heijastaneet tätä tyytymättömyyttä. Hallituspuolueen puolesta annettujen äänten määrä on faktillisesti paljon pienempi, kuin miksi sen osoittaa virallinen tilasto.

Kansallinen talonpoikaispuolue, mikä on suuria demokraattinen joukkopuolue, ei kyennyt järjestämään demokraattisen oppositsion blokkia. Sen johto solmi vaalisopimuksen fasistisen puolueen "Rautaisen kaartin" kanssa, millä teolla se vakavasti desorganisoi demokraattisen mielialan vallassa olleita joukkoja ja siten teki palveluksen fasismille. Tämän tuloksena demokraattinen oppositsio ei saanut sitä äänimäärää, minkä se olisi voinut saada. "Rautainen kaarti" Saksan fasistien rahallisella kannatuksella kehitti sangen aktiivisen vaalienedellisen propagandan. Sillä on selitettävissä se, miksi "Rautainen kaarti" sai suhteellisen äänten enemmistön.

Tähän asti ei ole ratkaistu kysymystä mandaattien jakamisesta edustajakamariin. Jos mandaatit tulevat jaetuiksi vaalituloksien mukaan jokaiselle kihlakunnalle erikseen, niin liberaalinen puolue saa 44 mandaattia enemmän kuin mitä se saisi mandaattien jaossa koko maassa annettujen äänten perusteella. Tämän vuoksi kaikki oppositsiopuolueet vaativat mandaattien jakamista koko maassa annettujen äänten luvun perusteella, eikä erikseen jokaiselle kihlakunnalle.

Tatarescun hallitus julkaisi tiedonannon, jossa sanotaan, että se jää valtaan parlamentin avaamiseen asti, mikä on määrätty v. 1938 helmikuun 17 päiväksi. Tämä tiedonanto herätti suurta tyytymättömyyttä kaikissa oppositsiopuolueissa, jotka vaativat hallituksen eroamista hetimiten. Kansallinen talonpoikaispuolue yhdessä sosialidemokraattisen puolueen kanssa on alkanut laajan kampanjan hallitusta vastaan, "mikä on laiton hallitus, ei parlamenttinen, eikä perustuslaillinen hallitus". Tammikuun ensimmäisinä päivinä kansallinen talonpoikaispuolue aikoo järjestää koko maassa suurilukuisia kokouksia, vaatien Tatarescun hallituksen eroamista.

Yhdysvaltojen tappiot Kiinassa

New York, (TASS). Aikakauslehden "Business Week'in" sanojen mukaan amerikalaisen tykkiveneen upottaminen japanilaisten taholta, mikä todistaa japanilaisen sotilaskoplan kontrollittomuutta, pakottaa amerikalaiset liikepiirit luopumaan entisestä optimismista Yhdysvaltojen kaupan suhteen Kiinan kanssa tulevaisuudessa.

Nankinin valtaamisen ja tykkiveneen hukuttamisen jälkeen, jatkaa lehti, "ulkomaalaiset alkavat tarkistaa laskelmiaan tulevaisuuteen nähden, varsinkin Shanghain suhteen, jossa ne aikaisemmin katsoivat olevansa turvassa konsessioiden rajoissa".

Japanin vastausnootti Yhdysvaltojen hallitukselle

New York, (TASS). Yhdysvaltojen ulkoministeriö sai Japanin hallitukselta vastauksen amerikalaisten höyrylaivojen ja tykkiveneen upottamisen johdosta.

Japanin hallitus vakuuttaa nootissaan, että tykkiveneen pommitus oli "erehdys" ja osoittaa, että ilmavoimien päällikkö, joka on vastuussa tästä pommituksesta, on eroitettu virastaan ja kutsuttu pois Kiinasta. Japanin hallitus vakuuttaa Yhdysvaltojen hallitukselle, että se on "kategorisesti määrännyt sota- ja meriviranomaiset, sekä ulkoministeriön kiinnittämään enemmän huomiota kuin tähän asti ohjeiden noudattamiseen, mitkä koskevat Yhdysvaltojen ja muiden valtioiden oikeuksien loukkaamattomuutta ja niiden intresseihin sekaantumattomuutta".

Ulkoministeriö julkaisi Japanin nootin ilman minkäänlaisia kommentaarioita. Kuten tiedotetaan, Roosevelt tutkii tätä noottia.

Lakkoliike Parisissa

Paris, (TASS). Niiden laitosten työläiset ja palveluskuntalaiset, mitkä varustavat Parisia ruokatarpeilla, sekä elintarpeiden kuljetusta harjoittavien osakeyhtiöiden autotransportin autonkuljettajat julistivat lakon joulukuun 23 päivän illasta. Lakko levisi kaikkiin elintarveteollisuuden tuotantolaitoksiin ja transporttiin, sekä myöskin toreille. Parisin eri asemille on kasaantunut noin 1.800 tonnia vihanneskasveja, lintuja ja lihaa. Kaupungin hallinto mobilisoi 100 sotilasautoa, millä alkoi ruokatarpeiden kuljetuksen toreille. Ruokatarpeiden purkaus tapahtuu santarmien suojeluksen alla.

Lakkolaiset ovat vallanneet useita elintarveteollisuuden tuotantolaitoksia ja varastoja. Parisin esikaupungissa Beau du Colombossa poliisi yritti väkivalloin ahdistaa työläiset pois Gudritsin tuotantolaitoksista. Lakkolaiset antoivat hälyytyssignaalin, jonka johdosta paikalle saapui lähes 10 tuhatta lähitehtaiden työläistä, jotka estivät poliisin vapauttamasta huoneuston.

Kirjoituskilpailun tulokset ja yhteenvedot

"Punaisen Karjalan" toimituksen ilmoittama Lokakuun sosialistisen revolutsion XX-vuotispäivälle omistettu kilpailu parhaasta kertomuksesta, otsherkista, runosta ja kuvauksesta alkoi lokakuun 8 p. v. 1937 ja kesti, kuten kilpailusäännöissä oli määrätty, marraskuun 10 p. v. 1937 asti.

Tänä aikana toimituksen kilpailulautakunta sai kertomuksia ja kuvauksia yhteensä 10 ja samoin runoja yhteensä 10. Näistä on karjalankielisiä kertomuksia, runoja ja kuvauksia yhteensä 3.

Kilpakirjoituksia arvioitaessa kilpailulautakunta on päättänyt, kilpailusääntöjä noudattaen, antaa palkinnot seuraavista kirjoituksista.

KERTOMUKSET JA KUVAUKSET:

I palkinto: "KIZUAMMA DA NI MITÄNÄ ET AUTA", kirjoittaja A. TIMONEN.

III palkinto: "Veikka eli kihlojen lyönti diäden kera", kirjoittaja **J. Rugojev.**

RUNOT:

I Palkinto: "KAKSIKYMMENTÄ VUOTTA", kirjoittaja **T. Väätäinen.**

II palkinto: "Meillä korkein vain on ihminen", kirjoittaja **E. Parras.**

III palkinto: "Летчикка Марина", kirjoittaja **J. Rugojev.**

Samalla ilmoitamme, että lehdessä käytetyksi tulevat jo julaistujen lisäksi vielä jotkut kirjoitukset.

Kirjoituskilpailun palkintolautakunta.

* * *

"Punaisen Karjalan" toimitus pyytää kaikkia palkinnon saajia hakemaan palkintorahansa (Petroskoi, Pushkinskaja, 7) tammikuun 1 p. mennessä v. 1938.

Kohotettava työläisten itsealotteisuutta

Viinatehtaan johdossa olleet tuholaiset ovat vaalien säilyttäneet tehtaan eri työosastoissa vanhanaikaiset tuotantovälineet, mitkä ovat tulleet työntuottavaisuuden pahimmaksi jarruksi.

Joku aika sitten oikeuselimet paljastivat finanssikurin törkeitä rikkomuksia tehtaalla. Mutta tuholaisuuden jäljet tuntuvat muussakin. Esimerkiksi pullojen peseminen ja täyttäminen suoritetaan tavattoman primitiivisillä välineillä ja työläisten työskentelylle hyvin epäterveellisissä olosuhteissa. Ilmanvaihtolaitteet ovat tavattoman huonot, jonka johdosta työosastoissa on epäterveellisiä kaasuja. Siitä ovat todistuksena puuosien nopea lahoutuminen ja rautaosien ruostuminen.

Samoin ovat asiat metalliverstaassa, mikä on tehtaan kunnollisen työskentelyn tärkein vipusin. Metalliverstaassa ei ole yhtäkään kunnollista konetta, yhtä sorvia lukuunottamatta. Tämän vuoksi metalliverstaan suorittama työ tulee usein laadullisesti huonoa ja tuotantokustannukset tulevat kalliiksi. Lisäksi metalliverstaan työhön vaikuttaa urakkapalkkojen systemaattinen rikkominen metalliverstaan johdon taholta. Töiden hinnoittelu tapahtuu työn suorittamisen jälkeen, eikä sitä ennen, kuten kuuluisi.

Tehtaan johto ei taistele tuholaisten jälkien likvidoimiseksi. Sitä osoittaa muunmuassa se, että työläisten itsealotteisuutta ei käytetä tehtaan työn uudestijärjestämiseen, vaan päinvastoin ignoorerataan sitä. Esim. eräs tehtaan viilareista teki ratsionalisointiehdotuksen pullojen korkkauskoneesta ja laati höyryllä toimivan korkkauskoneen projektin. Tehtaan mekanikon antaman lausunnon mukaan ehdotuksella on suuri merkitys ja voidaan se sovelluttaa käytäntöön. Siitä huolimatta ehdotus aiotaan haudata pöytälaatikkoon. Ehdottajan useista kyselyistä huolimatta ei hänelle ole annettu vastausta — hyväksytäänkö ehdotus tai ei.

Suunnitteluosaston johtaja, jonka pöytälaatikossa mainittu ehdotus ja projekti ovat, 25/XII—37 vihdoin antoi kuitin ehdottajalle, että on vastaanottanut mainitun ehdotuksen ja projektin, kehoittaen ehdottajaa tekemään lisäyksiä projektiin, koska sen takia ei ole muka voitu ehdotusta käsitellä. Sen jälkeen kun ehdottaja osoitti, että ehdotus voidaan ensin käsitellä ja sen jälkeen tehdä projektiin tarvittavat lisäykset, hän esitti syyksi sen, ettei ole sellaista spesialistia — insinööriä, joka voisi antaa lausunnon ehdotuksen kelpaavaisuudesta.

Tällainen byrokraattimainen suhtautuminen työläisten ehdotuksiin stahanovilaisten työmuotojen käytäntöön sovelluttamiseksi, tyrehdyttää työläisten initsiatiivia.

Tehtaan ammattijärjestön on taisteltava tuollaista byrokraattimaisuutta vastaan ja mobilisoitava työläisten alotteisuus tehtaan tuotantokyvyn kohottamiseksi ja kaikkien epäkohtien poistamiseksi.

L. M.

Ei johdeta stahanovilaista liikettä

Latvan traktoribaasan alapunktilla, Krivoinavolokissa, eivät työläiset tietäneet mitään stalinilaisesta dekaadista. Eräs punktin työläinen oli käymässä Petroskoissa joulukuun 26 päivänä ja hänen kanssaan kehittyi seuraavanlainen keskustelu:

— Kuinka täytitte stalinilaisen dekaadin plaanin ja sitoumukset?

— Milloin sellainen dekaadi on ollut? — kysyi työläinen ihmetellen.

— Kaikissa sovettimaamme tuotantolaitoksissa alkoi stalinilaisten rekordien dekaadi joulukuun 1 päivä SSSR:n Korkeimman Sovetin vaaleihin valmistautumisen merkeissä.

— Meidän punktilla ei kukaan ole puhunut koko asiasta. Me emme tietäneet mitään stalinilaisesta dekaadista.

Tällainen tietämättömyys stahanovilaisen liikkeen kysymyksistä osoittaa, että Latvan baasan puolue- ja ammattiliittojärjestöt ovat toimettomia stahanovilaiseen liikkeeseen nähden ja erossa työläisistä. Alapunktilla, Krivoinavolokissa, on kymmeniä etumaisia metsätyöläisiä, jotka ovat tehneet tuhansikkositoumukset, mutta tätä tuhansikkoliikettä ei ollenkaan johdeta. Kaikki mahdollisuudet ovat stahanovilaiselle tuhansikkoliikkeelle, mutta baasan puolue- ja ammattiliittojärjestöt pysyttelevät itsepintaisesti erossa työläisjoukoista.

Äänisenrannan rajonikomitean on ensitilassa tarkastettava Latvan traktoribaasan puolue- ja ammattiliittojärjestön työ ja saatava korjaus aikaan.

K. H.

Harvinaiset kaksoset

Äskettäin eräässä synnytyslaitoksessa Moskovassa syntyivät kaksoset — tyttölapset. Heillä on kaksi päätä, neljä kätöstä, mutta alkaen olkapäästä ruumis on kasvanut yhteen. Yhteinen ruumis päättyy normaalisiin jalkoihin, joten ruumiin alaosa kuuluu ikäänkuin normaaliselle lapselle. Tällä hetkellä lapset ovat Yleisliittolaisen eksperimenttaalisen lääketieteen instituutin tieteellisen spesiaalivalvonnan alaisina.

Tyttöset ovat jo puolitoista kuukauden ikäisiä, syövät hyvin ja lisääntyvät painossa.

Tieteellisessä suhteessa tällainen harvinainen tapaus on erikoisesti mielenkiintoista. Äsken tyttöjä tutkittiin tarkasti Yleisliittolaisen eksperimenttaalisen lääketieteen instituutin fysioloogisessa laboratoriossa, jossa tarkan laitteen — ostsillografin avulla tutkittiin sydämen toimintaa, lihaksia ja hermosysteemiä. Kaikki nämä tutkinnot oli kuvattu erikoisen kinofilmin avulla. Tutkimus osoitti jo nyt mitä arvokkainta materiaalia, joka auttaa ratkaisemaan joukon tärkeitä probleemeja.

Vastaisuudessa aiotaan tutkia vielä, vahingoittamatta tyttöjä, ruumiin hermojen hormooniyhdistyksiä. Kaksosia hoitavat erikoiset päivystäjät ja joka tunti tehdään tieteellisiä havaintoja.

Maailman tieteellisessä praktiikassa tällaisia tapauksia on havaittu erittäin harvoin. Tunnetaan vain yksi tapaus, jolloin tämänmukaiset kaksoset elivät muutamia vuosia. Kuitenkin tieteellisesti tätä tapausta ei täydellisesti tutkittu vielä silloinkaan.

Professori P. Anohin.
("Pravda").

Sovettiliittomme lehdistön palstoilta

Talvikausi Leningradin satamassa

Talvikauden alkaessa sataman jäänmurtajat ovat saattaneet Suomen lahden jäiden läpi 105 alusta.

Kaksi päivää sitten satamassa purkivat lastiaan ja ottivat uutta lastia 15 alusta. Eilen jäänmurtajat "Jermak" ja "Truvor" kuljettivat uuden viisialuksisen karavaanin.

Jään reunalle, joka siirtyi nyt Narvan majakalle asti, 70 mailin etäisyydelle Leningradista, odotetaan saapuviksi jäänmurtaja "Smoljnyi" ja "Ussuri". Matkalla Leningradiin ovat laivat "Don" ja "Ufa".

("Krasnaja gazeta")

Naiset trolleybussien kuljettajina

"Krasnaja Gazeta" otsikolla "Muutamalla rivillä" mainitsee, että tällä kertaa trolleybusseissa työskentelee 12 naisohjaajaa. Trolleybussin ohjaajan ammattia alkoi suorittaa ensimmäisen kerran nainen, tov. A. S. Tshistjakova, joka myöhemmin hyvästä työstään on palkittu kaksi kertaa.

Shota Rustaveli ja gruzialainen folklori

(Jatkoa 3:lta sivulta)

Toisen, yksityiskohtaisemman tarun mukaan Shota oli rakastunut kuningatar Tamaraan, joka puolestaan rakasti runoilijaa, mutta ei voinut asemansa vuoksi tulla hänen vaimokseen. Runoelmassa löytyy suoranaisia viittauksia Tamaraan:

Kuin uros — uljaan jalopeuran voi
peitsellänsä valloittaa,
Tamar niin hurmaavaisin kutrein ja
kirkkain kasvoin tenhoaa.
Ken häntä kyllin kiittääksensä sen
sielun soinnun löytää vois?
Hänt' kumartaa on makeampaa kuin
makein hunajakaan ois.

Tamaraan ihastunut runoilija kääntyy korkeimman voiman puoleen, että tämä antaisi hänelle järkeä ja kykyä, taitoa ja lahjoja kunnollisesti ylistääkseen sitä, joka on vanginnut hänen sydämensä.

Mä kiitän Tamar-tsaaritarta, ja itken
verta virtanaan.
Mä etsin sanat niinkuin helmet ja
säkeet saatan sointumaan,
Mä otin musteen geysiristä ja kynäks'
hennon ruokosen.
Mun lauluin syömen haavoittakoon
kuin miekka sinne tunkien.

Runoilijan tunne on pyhä ja puhdas. Hän on kestänyt paljon koettelemuksia ja kärsimyksiä rakkautensa vuoksi. Ilman tuskia ei hänen mielestään ole oikeaa rakkautta, jota hän nimittää "midnuroba" (midnuri — rakastunut).

Runoilija luonnehti rakkautta seuraavalla tavalla:

Itku, suru, valotonkin, kuljeskelu
vuorimailla,
Metsissä ja laaksoiss' yksin, ei oo
puolustusta vailla.
Eross' olla armaastansa sydän kiinni
voimakkailla
Muistoilla ja peittää tuska raateleva
pedon lailla...

Tällainen on Tarielin "midnuroba" Nestan-Daredzhania kohtaan, tällainen on myöskin Avtandilin suhde Tinatiniin.

Kartalilaisen tarun mukaan kuningatar Tamara, huolimatta rakkaudestaan Shotaa kohtaan, valtiollisista syistä itse valitsi tälle elämäntoverin. On olemassa myöskin kansantaru "Shota Rustaveli ja hänen vaimonsa", joka kuvaa runoilijan perhetragediaa.

Kaiken lopuksi kosketelemme hiukan Rustavelin runoelman nimeä. Kuten tunnettua, antoi itse runoilija sille nimeksi: "Vephis-Tkaosani", joka tarkoittaa "pantterin taljaan pukeutunutta sankaria". Mutta on olemassa variantteja, jotka eivät lainkaan viittaa "vephis-tkaosaniin"; sellainen on esimerkiksi letshumilainen variantti, nimellä "Tsaari ja hänen ottopoikansa". Tässä sadussa Tariel ei ole "vephis-tkaosani", vaan "vephosani" (ihmispantteri) tai oikeammin vephi (pantteri). Tämä seikka sallii meidän tarkistaa kaukaista menneisyyttä ja asettaa kysymys — onko puhe pantterin taljaa pitävästä ihmisestä vaiko tarusta, joka kertoo ihmisen muuttumisesta pantteriksi? Olemme sitä mieltä, että viimeinen olettamus on oikeampi.

Intiassa ja Afrikassa voi vielä tänäkin päivänä havaita, että ihminen, kun hän on syvästi jonkin tunteen vallassa (esimerkiksi koston), kuvittelee itseään pantteriksi, t.s. pitää itseään petona. Alkuperäisen kulttuurin tutkija Ed. Taylor kirjoittaa: "... Tämä uskomus, jota voi parhaiten nimittää opiksi ihmissusista, ilmenee siinä, että muutamilla ihmisillä on kyky tai taikavoimainen taito muuttua joksikin aikaa petoeläimiksi."

Analoogisia taikauskoon perustuvia ilmiöitä voi tavata meidän päivinämmekin maapallon eri kulmilla: "Intian alkuasukkaiden keskuudessa, — jatkaa Taylor edelleen, — Garrau vuorten heimossa "tiikeriksi muuttumiseksi" nimitetään jonkinlaista ohimenevää mielisairautta, joka on näköjään samantapaista kuin delirium dremens ja jonka aikana ihminen kuljeksii kuin tiikeri vältellen seuraa. Silloin Orissit sanovat, että muutamilla heistä on "tvejerin" taito ja he jonkin jumalan avulla muuttuvat "tvejeriksi", s.o. tiikeriksi tarkoituksella tappaa vihollisensa, jolloin ihmisen yksi neljästä sielusta muuttuu pedon sieluolennoksi..."

Matkustajan kertomuksen mukaan Gow Singbumin heimossa sattui seuraava tapaus. Eräs Mora niminen mies näki, miten tiikeri tappoi hänen vaimonsa. Mora lähti seuraamaan tiikerin jälkiä, ja nämä johtivat hänet naapuriperheeseen. Täällä hänelle sanottiin, että hänen vaimonsa murha on Pusan kätten työtä. Pusa tuotiin nuoritettuna Moran eteen, ja hän aivan kylmäverisesti tappoi tämän ihmistiikerin. Samanlainen tapaus sattui Malaijin niemimaalla. Saman Taylorin todistusten mukaan takapajuisten afrikkalaisten heimojen keskuudessa ovat hyvin yleisiä tarut ihmisten "muuttumisesta" tiikereiksi, leopardeiksi ja hyenoiksi.

Voisi esittää vielä suuren määrän samanlaisia esimerkkiä Taylorin ja muiden tutkijoiden mukaan, eikä ainoastaan Intiasta ja Afrikasta, mutta myöskin Europasta. Gruzialaisessa folklorissa usein kohtaa kuvauksia ihmisen muuttumisesta eläimiksi. Hyvin usein gruzialaisissa saduissa on kohtia, joissa sankari muuttuu koiraksi, siaksi tai hevoseksi, harvemmin tavataan petoeläimeksi muuttumisia.

Eräässä "Tarielanin" variantissa kerrotaan, että imeretiläisen tsaarin oli sopimuksen mukaisesti annettava tyttärensä Avtandilin vaimoksi. Mutta kun Avtandil tuli pyytämään tämän lupauksen täyttämistä, niin tsaari löi häntä piiskalla ja muutti koiraksi ja tyttärensä antoi toiselle. Nuori pari menee kirkkoon. Silloin ilmestyy Tariel, joka kulettaa perässään koiraksi muutettua ystäväänsä Avtandilia. Tariel pakottaa papin ajamaan sulhasen pois ja vihkimään Tinatinin "koiran" kanssa. Sen jälkeen tsaarin on pakko Tarielin vaatimuksesta muuttaa tämän ystävä jälleen ihmiseksi.

Mahdollisesti juuri taruilla ihmisen muuttumisesta pedoksi ovat selitettävissä aikoinaan Gruziassa hyvin yleisinä olleet nimiin liittyvät epiteetit: 'gorgaslan' ja 'gorgasal'; 'gorgan' ja 'gurgan', ja myöhemmin 'dzhordzhan', joka merkitsee "suden pää" ja "susileijona".

Tämä seikka antaa meille perusteen ajatella, että Tarielillä on Vephosanin nimi juuri tämän muuttumisen tuloksena. Erittäinkin, kun otamme huomioon, ettei Tarielia nimitetä "Vephosaniksi" ja "Vephis-Tkaosaniksi" hänen elämänsä rauhallisena kautena, vaan vasta hänen kaunokaisen vaimonsa ryöstön jälkeen, jolloin hän on täynnä vihaa ja kostontunnetta vihamiehiä kohtaan, jotka ovat vieneet häneltä vaimon.

Rakkaudella ja kunnioituksella mainitaan nykyään Shota Rustavelin nimeä jokaisen kolhoosilaisen, työläisen ja intelligentin perheessä. Sovettirunous kunnioittaa runoilijaa, joka on luonut niin huomattavan lisän yleismaailmalliseen kulttuuriin, ja ottaa hänen tuotteestaan oppia. Kansan joukot tutkivat rakastamansa runoilijan suurta tuotetta, joka oli aikoinaan julistettu valtiovastaiseksi ja tuomittu poltettavaksi. Tässä eräs lauluista, jonka saattaa kuulla kaikkialla Gruziassa:

Oon vuorelais-kansaa,
Iliko Dushetasta,
Nyt suuresta laulun
Teen runoilijasta.
Mä ylistän häntä,
Ken kuolemattoman
Loi runoelmansa
Kuin linnan — ja soman.
Sun muistos' Aragvan
Nyt juoksussa elää
Ja laulussa lintuin
Se aamuisin helää.
Sun sankaris kotka
Myös muistavi kyllä,
Kun ylhäällä liitää
Se vuorien yllä.
Viel' muurit "Tkaosanin"
On murtumattomat.
Vuossatojen rajat
Pois pyyhkäistyt ovat.
Ja sankaruus, uljuus
Ja jäännökset pyhät
Ja plejaadit urhoin,
Ne, kuule, on yhä.
Mä ylistän häntä,
Ken kuolemattoman
Loi runoelmansa
Kuin linnan — ja soman.

Illustratsiona liitämme artikkelimme loppuun "Vephis-Tkaosanin" yhden populäärisimman folklorivariantin, joka on kirjoitettu muistiin viime vuosisadan 90-luvulla ja oli julkaistu sanomalehdessä "Iveria", jota toimitti runoilija I. Tshavtshavadze.

Vastaavan toim. sijainen
A. VIHOLAINEN

ILMOITUS

Tänään, joulukuun 28 päivänä kello 8 illalla Karjalan Valtion teatterissa on kaupungin agitaattorien kokous.

Kokouksen jälkeen esitetään näytöskappale "Beluginin naimahommat".

Lippuja saatavana NKP(b):n kaupunkikomiteasta.

NKP(b):n Petroskoin kaupunkikomitean agitpropostasto.

ILMOITUS

Karjalan ASSR:n Narkomfin saattaa kaikkien Karjalan ASSR:n alueella asuvien ja palkkatyövoimaa käyttämättä tilaajien tarpeista käsiteollisuuden tuotteita valmistavien henkilöiden (suutarien, räätälien, lakintekijäin ym), sekä ajurinammattia harjoittavien ja väestön henkilökohtaisia ja kotitaloustarpeita palvelevien (kirvesmiesten, puuseppien, maalarien, muurarien, peltiseppien, putkityöläisten, viilarien, sähkömonttöörien, lasinasettajain, nuohoojien, lattianpuunaajien, verhoilijain, vedenajajain, pyykinpesijäin, kantajain, kirjansitojain, parturien, valokuvaajien, ptikkojen), siinä luvussa myöskin kotiemäntien ja työläisten ja palveluskuntalaisten tietoon, jotka systemaattisesti harjoittavat yllämainittuja ammatteja palkkatyöstään vapaina aikoina, samoin kuin myöskin koopereerattujen käsiteollisuudenharjoittajain tietoon, jotka tekevät työtä arttelin ulkopuolellekin, että heidän on hankittava asuinpaikaltaan rajonien (kaupunkien) finanssiosastoilta rekisteröintitodistukset vuodelle 1938. Kaikkien yllämainittujen henkilöiden on rekisteröintitodistuksia lunastaessa esitettävä valokuvat sekä myöskin (lukuunottamatta ajureita, vedenajajia, lattianpuunaajia, kirvesmiehiä, lasinasettajia, tahkoojia, pyykinpesijöitä, kantajia ja kengänkiillottajia) teollisuuskoperatsion järjestöjen antamat todistukset ammattitaidosta.

Henkilöt, jotka tekevät itsensä syyllisiksi rekisteröintitodistuksien hankkimisen laiminlyömiseen, tulevat sakotetuiksi 500 ruplaan asti.

Karjalan ASSR:n Narkomfin —
V. FOMIN.
Vero-osaston päällikkö —
KOTOMIN.

TOIMITUKSEN TELEFOONIT: Vastaava toimittaja 7-90. Vastaavan toimittajan sijainen ja toimitussihteeri — 7-90. Osastojen johtajat — 7-23. Karjalan kielisen materiaalin toimittaja, kirjeenvaihto-osasto ja asioidenhoitaja — 479. — Kirjaizien osasto i karjalankielizen materjualun redaktor — 479. ТЕЛЕФОНЫ РЕДАКЦИИ: ответственный редактор — 7-90, заместитель ответств. редактора и ответствен секретарь — 7-90. Зав. отделами — 7-23. Отдел писем и редактор материала на карельском языке — 4-79.
TOIMITUKSEN OSOITE: — АДРЕС РЕДАКЦИИ: АКССР — Петрозаводск, Пушкинская 7. ИЗДАТЕЛЬСТВО Карельского Обкома ВКП(б), адрес: АКССР Петрозаводск. Пушкинская 7, комн. № 304, тел. 517. Отдел об'явлений — 1-68. — Типография им. Анохина АКССР, гор. Петрозаводск, Пушкинская 7. Уполномоч. Главлита Карельской АССР № В — 1478 Заказ № 4170 Тираж 5605